

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U BIHAĆU
Broj: 01 0 K 018040 23 K 2
Bihać, 23.10.2023.godine

Rješenjem Vrhovnog suda F BiH broj 01 0 K 018040 23 Kž 2 od 26.02.2024. godine uvažena žalba kantonalne tužiteljice, prvostepena presuda ukinuta i određeno održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom F BiH.
Presudom Vrhovnog suda F BiH broj 01 0 K 018040 24 Kžk od 19.07.2024. godine optuženi Ramiz Hodžić proglašen je krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina i 6 (šest) mjeseci.
Optuženi je obavezan da oštećenju P1 na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 35.000 KM sa zakonskom zateznom kamatom.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Bihaću u vijeću sastavljenom od sudija Kapić Reufa kao predsjednika vijeća, Šahinović Gare i Ivaniš Vlatke kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Rahmanović Senide, u krivičnom predmetu ovog suda broj 01 0 K 018040 23 K 2 koji se vodi protiv optuženog Hodžić Ramiza sina I., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, nakon održane glavne, usmene i nejavne rasprave od 23.10.2023.godine u prisutnosti kantonalne tužiteljice Kantonalnog tužilaštva USK-a Bihać Cerić-Mrenica Ornele, optuženog Hodžić Ramiza i njegovog branioca po izboru advokata Kajtezović Amira iz Velike Kladuše, punomoćnika oštećene P1 direktora Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći Mamontov Andreja dana 23.10.2023. godine donio i javno objavio slijedeću

P R E S U D U

Optuženi HODŽIĆ RAMIZ, sin I. i majke S. djevojački D., rođen 07.04.1959. godine u K., Republika H., sa prijavljenim mjestom prebivališta u mjestu Š. broj ..., općina V. K., trenutno boravi na adresi ... u gradu O., S. A. D., JMB: ..., državljanin ..., oženjen, ranije neosuđivan, nalazi se na slobodi

Primjenom odredbe iz člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH)

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

Da je:

Za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između pripadnika V korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: AR BiH) s jedne i vojske Narodne odbrane Autonomne pokrajine Zapadna Bosna (u daljem tekstu: NO APZB) s druge strane, kao pripadnik NO APZB u svojstvu čuvara u logoru D. 1, postupao suprotno odredbi člana 3. stav 1. tačka c) IV Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i člana 4. stav 1. i stav 2. tačka e) II Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12. 08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, na način da je:

U vremenskom periodu počev od juna do sredine augusta 1994. godine, u mjestu D. 1, općina V. K., za vrijeme obavljanja dužnosti noćnog čuvara u logoru D. 1, koji je bio smješten u halama Agrokomerca, u više navrata kada bi obavljao noćnu smjenu, obučen u vojnu uniformu i naoružan automatskom puškom, iskoristio svoj dominantan položaj koji je u to vrijeme imao nad oštećenom P1 i ostalim zatvorenim licima, uglavnom ženama, koje su nezakonito zatvorene u logoru, pa je tako u večernjim satima prozivao oštećenu P1 rekavši joj da mora nešto uraditi, a zatim je odvodio u manju prostoriju koja je ličila na arhiv i držeći pušku u rukama istoj naređivao da se skine i da legne na betonski pod prostorije, da bi je potom svaki put silovao, nakon čega bi joj zaprijetio da o navedenom ne smije nikom ništa govoriti jer će je u protivnom ubiti.

Čime bi počinio krivično djelo – Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ

Na osnovu člana 203. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Oštećena P1 sa imovinskopravnim zahtjevom putem punomoćnika upućuje se na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo u Bihaću optužnicom broj T01 0 KTRZ 0029458 21 2 od 30.05.2022.godine optužilo je Hodžić Ramiza sina I. da je u vremenu i na način činjenično opisan u dispozitivu optužnice počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ.

Optužnica je potvrđena od strane sudije za prethodno saslušanje.

Optuženi se na zapisnik kod ovog suda, kod sudije za prethodno saslušanje izjasnio da nije kriv povodom optužnice kojom mu se stavlja na teret izvršenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva.

Rješenjem Vrhovnog suda FBiH Sarajevo broj 01 0 K 018040 23 Kž od 06.09.2023.godine presuda ovog suda broj 01 0 K 018040 22 K od 02.02.2023.godine je ukinuta i predmet je vraćen ovom sudu na ponovno suđenje.

Kantonalno tužilaštvo u Bihaću činjenično je opisalo u optužnici radnje koje se optužnom stavlja na teret s tim da je pravno kvalifikovalo navedene radnje kao izvršenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, te ovaj sud u konkretnom slučaju prihvata ovakvu pravnu kvalifikaciju, a to iz razloga što je u vrijeme izvršenja radnji ovog krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret na snazi bio preuzeti KZ bivše SFRJ koji krivično djelo ratni zločin prema civilnom stanovništvu inkriminira odredbom iz člana 142. Zakona a kojim je za počinjenje navedenog krivičnog djela predviđena kazna zatvora od najmanje pet godina ili smrtna kazna. Kako je Aneksu I Ustava Bosne i Hercegovine predviđeno da će se uz ostale dodatne sporazume o ljudskim pravima primjenjivati Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima iz 1966. godine, te kada se uzme u obzir član 2. Evropske konvencije i član 1. i 2. Protokola broj 6. uz Konvenciju iz kojih se vidi da je isključena mogućnost izricanja smrtne kazne ili njenog izvršenja u vrijeme mira iz toga proizilazi da domaći sudovi nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma za mir u BH ne mogu izricati smrtnu kaznu to je evidentno da se optuženom primjenom navedenog

zakona maksimalno može izreći kazna zatvora do 15 godina pa je navedeni Zakon koji je važio u inkriminirano vrijeme po optuženog povoljniji stoga se pravna ocjena navedenih radnji izvršenja i po stajalištu ovog suda ima odrediti po članu 142. preuzetog KZ SFRJ te u konkretnom slučaju primjena bilo kojeg drugog Zakona umjesto preuzetog KZ SFRJ koji je bio na snazi u vrijeme relevantno za ovaj krivični predmet predstavljala bi kršenje načela zakonitosti.

U toku dokaznog postupka na prijedlog tužilaštva uvedeni su na saglasan prijedlog stranaka te na osnovu odredbe 331 a stav 4 ZKP FBiH slijedeći dokazi:

Uvedeni su iskazi koje su dali slijedećih svjedoci: O. F. na glavnom pretresu od 05.10.2022. godine, te svjedokinja oštećena P1 na glavnom pretresu od 17.10.2022. godine, zatim svjedoci K. Z. i O. R. na glavnom pretresu od 03.11.2022. godine, te svjedoci D. F., S. A. i Č. H. na glavnom pretresu od 30.11.2022. godine, svjedok K. Z. 1 na glavnom pretresu od 28.12.2022. godine, dok je iskaz svjedokinje M. S. uz saglasna prijedlog stranaka pročitana na glavnom pretresu od 18.01.2023. godine. Saslušani su vještaci Stanković doktor Slobodan specijalista neuropsihijatar i Savić Svjetlana diplomirani psiholog na glavnom pretresu od 28.12.2022. godine.

Na prijedlog Tužilaštva izvedeni su slijedeći materijalni dokazi i isti su uvedeni i to kako slijedi: Nalaz psihologa za P1 od 11.07.2014. godine, sačinjen od ZU Dom zdravlja Bihać, Centar za mentalno zdravlje, Nalaz psihologa za P1 od 22.05.2013. godine, sačinjen od ZU Dom zdravlja Bihać, Centar za mentalno zdravlje, Uvjerenje o podacima registrovanim u matičnoj evidenciji na ime Hodžić Ramiz od 31.03.2022. godine, izdato od Federalnog ministarstva za penzijsko i invalidsko osiguranje, Ovjerena fotokopija rasporeda rada službe obezbjeđenja u IC „Drmaljevo“ Velika Kladaša za dan 12/13.08.1994. godine od 21,00-21,00 , Ovjerena fotokopija plana sprovođenja policijskog sata na području opštine Velika Kladaša od 29.06.1994. godine, evid. broj: 12-8/01-53/94 sačinjen od Stanice javne bezbjednosti Velika Kladaša, Ovjerena fotokopija spiska pripadnika policije za smjenu od dana 14.06.1994. godine, Ovjerena fotokopija Akta Ministarstva odbrane i policije AP ZB – spisak boraca skinutih sa evidencije, broj: 103-005/93 od 01.12.1993. godine, Ovjerena fotokopija spiska privedenih lica prema kojima je primjenjena preventivna mjera ograničena kretanja, broj: 12/1-264/94 od 18.08.1994. godine, Ovjerena fotokopija spiska pripadnika OPS u pripravnosti i puna borbena gotovost od 30.07.1994. godine, Ovjerena fotokopija dnevnog izvještaja za 8/9.08.1994. godine u IC Drmaljevo, sačinjen od rukovodioca obezbjeđenja B. Č., Ovjerena fotokopija dnevnog izvještaja za 31/07 07.08.1994. godine u IC Drmaljevo, sačinjen od rukovodioca obezbjeđenja B. Č., Ovjerena fotokopija optužnice Osnovnog javnog tužilaštva Velika Kladaša, br. KTV:419/94 19.08.1994. godine, Ovjerena fotokopija Rješenja o određivanju pritvora Osnovnog suda u Velikoj Kladaši, broj: Kri:236/94 od 04.08.1994. godine, Ovjerena fotokopija Rješenja o provođenju istrage Osnovnog suda u Velikoj Kladaši, broj: Kiv:35/94 od 09.08.1994. godine, Fotokopija spiska pripadnika jedinice policije za smjenu od 14.06.-18.06.1994. godine, Fotokopija potvrde Međunarodnog komiteta crvenog križa za P1, broj: BAZ-552269 od 19.11.1997. godine, Odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju ratnog stanja (Sl. List R BiH broj: 7/92), Odluka Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o ukidanju ratnog stanja (Sl. List RBiH broj: 50/95), Odluka Predsjedništva R BiH o proglašenju neposredne ratne opasnosti (Sl. R BiH broj: 1/92), Proglas Fikreta Abdića stanovništvu Zapadne Bosne od 22.09.1993.godine, Izvod iz kaznene evidencije na ime Hodžić Ramiz, broj: 05-04/10-1-1-03-2-371/21 od 22.09.2021. godine, izdat od Četvrte policijske uprave – PS Velika Kladaša.

Na prijedlog odbrane optuženi je dao iskaz u svojstvu svjedoka i isti je uveden na glavnom pretresu održanom dana 23.10.2023.godine te su uvedeni dokazi svjedoka odbrane R. M., R. E., Č. M., D. H., G. R. i G. N..

Cijeneći navode optužbe, iskaz optuženog dat u svojstvu svjedoka kao i sve provedene dokaze kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti u smislu člana 296. stav 2. ZKP FBiH te u smislu načela slobodne ocjene dokaza iz člana 16. ZKP FBiH vijeće je odlučilo kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Sud je prihvatio pravnu kvalifikaciju da se optuženi tereti za počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1 preuzetog KZ SFRJ za počinjene povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu naročito sve vrste ubistava, osakaćenja, svireposti i mučenja, posebno svireposti i mučenja kao jedna od alternativno navedenih radnji u izvršenju krivičnog djela i to kršenja člana 3. stav 1. tačka a) Ženevske konvencije koje se kršenje vrši činjenjem povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu i svireposti i mučenju kao jednog od načina kršenja u navedenoj tački. U samoj dispoziciji krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ naznačeno je: ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata oružanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječna postupanja, biološki eksperimenti, nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja,...., ili ko izvrši neko od navedenih djela.

U konkretnom slučaju potrebno je odrediti se prema kršenju pravila Međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije te potrebno je odrediti se prema činjenju optuženog bilo u pogledu naredbe da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječno postupanje ili slično ili činjenju neposredno izvršenja nekog od navedenih djela.

Optužnica tereti Hodžić Ramiza za Ratni zločin prema civilnom stanovništvu iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ i to tako da je u inkriminiranom periodu postupio suprotno članu 3. stav 1. tačka a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata od 12.augusta 1949.godine i članu 4. stav 1. i 2. tačka a) i e) II dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, a koji član glasi:

U slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog sukoba i koji izbije na teritoriji jedne od Visokih strana ugovornica svaka strana u sukobu biće dužna da primjenjuje bar slijedeće odredbe:

1. prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i osobe onesposobljene za borbu usljed bolesti, rane, lišenja slobode ili zbog bilo kojeg drugog uzroka, postupiće se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili uvjerenju, spolu, rođenju ili imovnom stanju, ili bilo kojem drugom mjerilu. U tom cilju zabranjeni su i ubuduće se zabranjuju, u svako doba i na svakom mjestu prema gore navedenim osobama između ostalih i slijedeći postupci:

- a) povrede koje se nanose životu i tjelesnom integritetu naročito sve vrste ubojstva;
- c) povrede ličnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci;

Odredbom člana 4. stav 1. i 2 tačka a) i e) II Dopunskog protokola uz ženevske konvencije dodatno je proširena zabrana tako da se tački e) **navodi prema ranije navedenim licima izričito zabrana silovanja**

Odredba člana 3. je zajednički član 3. Ženevske konvencije iz 1949. godine i načelna odredba koja predviđa primjenljivost Konvencije tokom trajanja neprijateljstva i karakter tih neprijateljstava uz određivanje svojstva zaštićenih osoba navodi minimum zabranjenih postupaka koji su se potpisnici Konvencije bar moraju pridržavati i obavezujuća je za sve strane u sukobu bilo unutarnjem ili međunarodnom, a bila je važeća za vrijeme rata i na mjestu događaja za koje se optuženi tereti.

Kod tumačenja navedene odredbe jasno je da nije neophodno da počinitelj zna za ili da namjerava da krši međunarodne norme već je dovoljno da je samo počinjenje suprotno pravilima međunarodnog prava.

Nije sporno da je u periodu prije vremena koje je označeno u optužnici kao vrijeme izvršenja krivičnog djela postojao i trajao sukob između Vojnih snaga Armije RBiH i Vojske Republike Srpske na području V. K., B., C., B. 1, B. K.. Navedenu činjenicu sud je utvrdio iz iskaza svih saslušanih svjedoka optužbe i materijalnih dokaza kao što su Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti, Predsjedništva RBiH od 08.04.1992. godine („Sl.list RBiH“ broj 1/92) koja je stupila na snagu odmah te Odluke o proglašenju ratnog stanja Predsjedništva RBiH od 20.07.1992. godine („Sl.list RBiH“ broj 7/92).

Nije sporno da je u periodu 17.11.1994. godine koji je označeno u optužnici kao vrijeme izvršenja krivičnog djela postojao i trajao sukob između vojnih snaga Armije Republike Bosne i Hercegovine(Armija BiH) i snaga Narodne Odbrane Autonomne pokrajine zapadna Bosna (Narodna odbrana APZB) i to na području Općine V. K.. Navedenu činjenicu sud je utvrdio iz iskaza saslušanih svjedoka, iz iskaza optuženog, iz iskaza svjedoka odbrane, koji su se o toj činjenici izjašnjavali temeljem materijalnih dokaza kao što je Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti Predsjedništva R BiH od 08.04.1992. godine („Službeni list R BiH“ broj 1/92), koja je stupila na snagu odmah, te Odluke o proglašenju ratnog stanja Predsjedništva R BiH od 20.07.1992. godine („Službeni list R BiH“ broj 7/92), te Odluke o formiranju Autonomne Pokrajine Zapadna Bosna od septembra mjeseca 1993. godine.

Iz iskaza saslušanih svih svjedoka nesporno je utvrđeno da su oštećena P1 bila zatočenik u logoru D. 1 u kojem je optuženi imao svojstvo stražara.

Da bi se utvrdilo postojanje kršenja pravila međunarodnog prava potrebno je utvrditi protiv koga je počinjenje usmjereno odnosno je li djelo bilo usmjereno prema osobama koje spadaju u posebne kategorije osoba koje su zaštićene članom 3. stav 1. Ženevske konvencije.

Prema definiciji pojma zaštićene kategorije koja je sadržana u članu 3. stav 1. Ženevske konvencije naznačeno je prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima tačnije prema civilima a također podrazumjevajući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje.

Svjedokinja O. F. je na glavnom pretresu od 05.10.2022.godine izjavila da zna o kojoj se svjedokinji radi P1 vrlo dobro. Kada je izbio sukob između NO i Armije bih živjela je na K. 1 sa svojom porodicom dvije kćerke ima udate su bile i tad sinovi nisu bili oženjeni sinovi su otišli u 5.Korpus čim je prva autonomija započela i u prvoj autonomiji je ona bila u zatvoru.

Oni su otišli u devetom mjesecu tad se vojska podijelila nešto otišlo uz F. nešto ovamo ona je sama bila sa mužem oboje su otjerani u zatvor isti dan 11.06.94. godine kuću je zaključala. Odvedeni su prvo došao je žuti golf K. M. je došao i njegov kolega sa K. ali nije mu znala ime ne zna ni sada K. M. je umro prije dva mjeseca tri a od onoga ne zna ime, strpali su ih u kola pozvonili su na vrata i rekli da idu na jedno ispitivanje u koperaciju da ćemo se brzo vratiti, oni su sjeli nisu imali naloga ništa, otjerali su ih u P. u koperaciju ima neka velika hala, ovamo jedna zgrada ko sud sobe su ovamo i tamo nešto tu su bili narod do prednoć nikoga ne vodi na ispitivanje samodovode narod, narod je postajao nervozan, sve su bili civili, onda kad je čula autobus zvuk od autobusa imala je pojam da će odatle nekuda dalje, strpani su u autobuse i otjerani su na K. 3 u vojnu zgradu kao da će na ispitivanje onda su samo okružili oko te zgrade otjerali nas u D. 1 taj isti dan u halu koja nije imala ni prozora ni vrata to je bio sami đeriz od golubova, oboje smo odvezeni u D. 1. Zid je bio nisu bili skupa gdje su žene bile bile su kao sobe i bila su dva WC i bile su po tim sobama nismo imale ni na što leći ni sjesti, bila je manja soba sve su prvo zbijane u jednu sobu taj policajac što ih je doveo on im je pomogao tu je došla od žena iz koperacije ona i neka S. 1. Ne zna koliko je bilo žena bilo je više soba u sobi gdje je ona bila bilo je pet žena. Od tih žena je poznavala od ranije D. F. 1, našle su tu I. Z., B. N. nji su dvije najpre od žena dovezene i onda je dovodito bilo je i poznatih i nepoznatih, bilo je više soba. Sjeća se kad je dovedena svjedokinja P1 ona je došla poslije nje već je ta soba gdje su one tu bile bila popunjena i počele su se druge sobe tamo puniti žena ona je dotjerana kod njih u neko doba noći nema s truje ništa ni sata ni ništa, oni su samo njih zaključali otključali nju uveli u sobu žena plače. Odatle iz sobe kad je ona pretučena prvi put nju su onda u tu što je njih pet bilo bile su prvo u jednu veliku sobu napočetku tu je ona u tu veliku sobu dovedena i kad je ujutro ustala ja nju nisam poznavala onda je ona samo šutala, izgledala je tužna izgledala je ošišana, plačna, kosu su joj ošišali napravili na njoj šta su mislili od frizure njene žena je bila nakazna kosa samo tako, to je onda kad su otišle ona je išla dva puta na tuču išla je i ona kod M. S. 1 i nju je on tukao onda poslije tolko dana datum je bio 04.07. pokupili su nju P1 i hodžu ne može se sjetiti imena hodže iz P. 1, došao je M. S. sa luksuznim vozilom na kapiju došao je taj jedan portir po nas prozvali ih sjeli u kola i otjerali u sud na suđenje, nju nisu osudili, prije toga smo se istuširale, mi smo imale tužiranje u civilnom zatvoru to je bila ćelija zajedno su išle njih dvije došao je jedan čuvar i kaže možete žene, vidjele su jedna drugu žena je bila sva crna satrana sva leđa crna pa počelo žutiti. Od šestog mjeseca kad je ona došla nekoliko dana poslije pa do 04.07. išli su svi su išli raditi ona je išla samo jedan dan i P1 je išla raditi ona je mlada bila. Bili su stražari muški u logoru, bili su naoružani puškama automatskim, oni su prozivali kad treba ići raditi, vode te žene, ne može reći datum pozvate su u toku noći B. N. je rekla da je bio jedan sat poponoći da idu gledati mrtve, uveče predveče ne zna da su žene bile prozivane da idu raditi, nju nije niko predveče zvao za raditi već ujutro se ide, P1 je spominjala još da joj se nešto desilo osim tuče rekla joj je da je silovana da ju je silovao Ramiz Hodžić, u njenom prisustvu to nije bilo ona to nije vidjela, rekla joj je kad je stao rat onda su se vidale češće, zbližile su se, vidjele su se čak i prije mjesec dana. Od čuvara ko je bio što je znala i zaboravila je uglavnom stražari što su bili i u D. 1 i u civilnom zatvoru njoj nije ništa nudio ružno niti ošinio čak u civilnom zatvoru fino su se ponašali prema njoj, samo nju je tukao M. S. 1 on je bio strah i trepet. Nikog nije poznavala od čuvara druge su žene znale čuvara tolko one babica i one iz grada žene ona nije znala iz njenog mjesta nije bio pa ne zna. Hodžić Ramiza ne poznaje, ne zna čovjeka, nije ga nikad vidjela, nije a vidjela u tim zatvorima. Svjedok P1 je njoj rekla da ju je silovao Hodžić Ramiz i to kad je stao rat kad su pušteni iz logora pa možda je bila 2006 godina. P1 ne zna koje izveo u civilnom zatvoru ne zna koje izveo samo nje ne bude u sobi nema je pozovu je koje zvao ne zna ni kud je otišla ne zna. ne sjeća se koje zvao muški ili ženski glas tamo nije bilo žena muški, predveče je pozove jednom kad je otišla bila je otišla ona je zaspala i ne zna kad je došla to je sve bilo u civilnom zatvoru. U D. 1 da je P1 neko

izvodio predveče naveče ona nije primjetila. Iz D. 1 u civilni zatvor su prebačeni 04.07. 20.08 pušteni.

Svjedok K. Z. je na glavnom pretresu održanom dana 03.11.2022.godine izjavila da je u vrijeme rata u BiH živjela u V. K. sa mužem tri sina i sa majkom, imala je stan na R. O. ali zbog ratnih događanja je privremeno boravila kod majke cijeli ratni period. Zna da se u ovom predmetu jedan svjedok ne pominje da ima određenu zaštitu već da nosi oznaku P1, poznato joj je o kojem se svjedoku radi i istu poznaje. Radila je u Domu zdravlja kao zdravstveni radnik cijeli radni vijek u periodu rata je privremeno boravila u ul. ... kod majke u porodičnoj kući, išla je redovno na posao, vraćala se, to je bilo od prilike sadržaj tog života kao i svih ljudi u ratu s tim da je bilo određenih neslaganja s tom politikom AP po proglašenju AP ZB i razmišljala je i njeno mišljenje i stavovi su bili kontra te opcije i bili su na taj način markirani u V. K.. V. K. je s vremenom postala svojevrsni logor nije bila u nekoj totalnoj blokadi, juli august 94 je imala posljedice da je odvedena 16.juna 94 od kuće ostalo joj je dijete od 9 godina sa majkom bolesnom, odvedena je od vojne policije ne zna ni ona kakva je to policija bila došao je kombi pokupio je u tom kombiju je bila i tadajavni tužilac M. N. sa svoje dvoje malodobne djece, odvedeni su u MUP na K. 3 to je jedna zgrada i bili su smješteni u potkrovlje tu su bili 72 sata tu je zatekla još puno drugih žena i ljudi sa svojim članovima porodice. Ta 72 sata su davali izjave ona je konkretno dala nekome A. A. i onda su pokupiti nakon 72 sata u logor D. 1 gdje je već bilo negdje 300 do 400 ljudi i možda 30 – 40 žena odvojene. Nakon ta 72 sata bili su do raspustanja logora misli da je to bio 09.august bila je subota u međuvremenu su dolazili iz Međunarodnog crvenog križa M. koji su vjerovatno izdejstvovali. Oni su bili u nekoliko prostorija su žene bile a muškarci su bili u nekoj velikoj hali i bili su odvojeni jedni od drugih. U prostoriji u kojoj je ona bila u tom periodu njih je bilo do 50 s tim da su tu bile žene iz V. K. iz B. K. sa područja B. N. 1 iz C., dolazile su nove otpustane su neke. Sa njom u prostoriji je bila O. F. koja je pretučena jer sin jedan ili oba su bili pripadnici Armije BiH bili su članovi porodice od parlamentaraca bosansko hercegovačkih, mati sestra pa bile su recimo žene iz V. K. koje su poznate bile uglavnom bilo je tu i obrazovanih žena bilo je žena sa rubnih područja općine. Sjeća se P1, M. Z., Ž. D., M. S.. Sjeća se P1 i ona je nju zatekla. One su uglavnom bile zadužene za djeljenje hrane čišćenje prostora gdje su boravile išle su van raditi krčile šumu, nosili odbačene automobile, bile su angažovani na čišćenju a bilo je određenih ispitivanja morali su izjave s tim da su neki i muškarci i žene bili pretučeni utom procesu ispitivanja. U popodnevnim satima su uglavnom ta ispitivanja su vršena gdje su tim krim.inspektori tzv. razno raznih profesija od trgovaca pozivani su na ispitivanju i vraćani, bila je ona na ispitivanju nije nikakvu torturu doživjela alisu neki poslije tog ispitivanja izlazili krvavi, pretučeni tako u tom periodu u toku noći recimo isto su tako vođeni u mrtvačnicu da vidimo dva autobusa ljudi i žena su odvedeni u Dom zdravlja kao korpus ih je maltretirao tu je bio B. Č. jedan. Odvođeni su u grupama na rad neko je išao na Stari grad neko je išao kod A. F. da sređiva njegovu okućnicu. U toku noći su dva autobusa išla to je bilo oko jedan sat poponoći. Ne zna da li je bilo pojedinačnih odvođenja naveče jedino zna da neke kolegice su išle u ranim jutarnjim satima išle na neko održavanje. P1 je viđala često, nisu bile u istoj sobi, ne zna da li je odvođena i kad je odvođena. Poslije boravka u logoru je vidjela P1 međutim u toku boravka u logoru je ušla u eter priča osim premlaćivanja da je bilo silovanja koje silovan gdje kako kada to ne zna to ne može potvrditi. Pod eter podrazumijeva priču između žena počelo je odjednom da se priča da su neke žene silovane uz to da su pretučene. Nije bilo konkretno imena bila je jedna doza straha nego općenito da su neke žene silovane. Nisu mogli nikuda otići sve je bilo ograđeno žicom bio je upravnik logora. Bila je hrpa čuvara bila je jedna kućica naspram hale gdje su bili muškarci i tu je bila tako su pričali jel to bilo oružje 53-ka instalirana tako ako bi eventualno pokušali neki bjeg. Od čuvara je prepoznala ovoga gospodina Hodžića on je bio ja mislim prije rata radnik A/C sjeća gs se bio je kovrdžava kosa srednje visine srednjeg rasta , nema nikakvo loše

iskustvo s tim čovjekom., još je prepoznala N. S. koji je bio izuzetno korektan policajac i danas ga cijeni bio je inače profesionalni policajac bio je primjeren, prepoznala je jednog momka K. 3 bio je isto tako iz porodice koju je ona poznavala unuk ne bi znala njegovo ime. Prepoznala je optuženog Hodžić Ramiza poznavala ga je od ranije mala je čaršija poznavali su se međusobno svi osim ljudi koji su dolazili sa strane, sad koje bio od stražara, optuženi Hodžić je od ranije radio u Saniteksu. Čula je da je P1 u toku noći izvođena i silovana, vidjela nije, to je čula, da je izvođena da je šišana. U Domu zdravlja V. K. je radila u savjetovalištu za dijabetes, po zanimanju je viša medicinska sestra, prije rata nije imala priliku da susretne optuženog u poslu, poznanstvo datira iz grada poznaju se kao sugrađani, misli da živi u naselju Z.. Optuženog Hodžić Ramiza je vidjela u zatvoru, više puta u tom periodu. U tom periodu zna da je imao uniformu, pušku da li je nosio ne može se sjetiti. Nije primjetila da je neko drugi imao negativna iskustva sa njim, nije vidjela da je optuženi ikoga tukao psovao nije vidjela. Ne može se sjetiti da li ih je na rad vodio optuženi Hodžić, ne sjeća se da je učinio ništa ni negativno ni pozitivno. Nije bila u istoj prostoriji sa P1 kontakt je imala sa njom svakodnevno to je bilo par soba pa su izlazile ispred zgrade išle su na rad u grupama i u posljepodnevnim satima večernjim okupljali se razgovarali ispred soba u tim hodnicima ispred zgrade mogli su izaći ispred. Kad su izlazili nisu imali neugodnosti od Hodžića ili bilo kojega uniformisanog stražara. Nije zlostavljana ni fizički ni nikako, poslije rata se nije sreala sa P1, sa O. F. se sreala više puta i razgovarala za logor i vezano za P1 o tome je uvijek pričano. Bilo je priče o tome da je P1 zlostavljala ali ne eksplicitno o tom zlostavljanju ali da je zlostavljana, tad je to shvatila kao neko fizičko zlostavljanje da li je od toga svega to ne može reći. Kad je bila u logoru sa P1 nije primjetila modrice na kosi je primjetila da je raščupana nešto neprirodno. Na P1 nije primijetila bilo kakve povrede. Njoj kao medicinskoj sestri su se žalile žene koje su bile pretučene D. F. i O. F.. P1 se nije žalila.

Svjedok O. R. je na glavnom pretresu dana 03.11.2022.godine izjavila da je za vrijeme rata 1994. živjela na istoj adresi kao i od 1982.godine P. V. K.. Poznato joj je da jedan od svjedoka ima određene mjere zaštite i da joj je određen kod P1. Poznato joj je o kojem se svjedoku radi i poznaje tog svjedoka. Tog svjedoka poznaje po tome što su ona i muž u svom objektu stambenom i poslovnom imali restoran i ona je tu radila kao radnica u restoranu, to je bilo u periodu od 89 – 90-te i malo početkom rata. U 1994.godini nije radio, sjeća se perioda do kad je bila kod nje bila je do dana 15.06. ne može se sjetiti godine od prilike je bila prva autonomija prvi dio. Misli da je to bila 1994.godina. dok je bila kod njih ona je radila međutim prije tog perioda je ona zatvorili su lokal bilo je problema sa strane vojske ona je automatski ostala u njihovoj kući kao član porodice, objekat nije radio ona je ostala kod njih do 15.06.94.godine tog dana ima li su svakodnevne aktivnosti po kući vani i u dvorište su iznenada stigli par auta možda tri četiri tako nešto u svakom je bilo po 4-5 vojnika jesu li vojnici ili policajci bili su uniformisani ne zna razliku, to su bili policajci vojnici AP i oni su došli naoružani nekakvi veseli, oni su prišli njoj i P1 tako da su rekli vi ćete sad s nama ići mi vas vodimo u zatvor ona je tu vidjela i sebe i nju u tom vi, međutim je šutala jer imala je tad troje maloljetne djece šutala je, samo je ona odvedena P1. Možda u roku pola sata je odvedena. Niko od tih ljudi nije nikoga prepoznala samo jedno prezime su spominjali D. 2. Jedan duži period je prošlo da nije znala nikako gdje je i onda su poruke postojale između Crvenog krsta dobila je informaciju da je ona dole u D. 1 u tom logoru dok je saznala neki put je pokušala odnijeti hranu i garderobu jer zna da nije odnijela ništa, odlazila je kod nje do same kapije nije je nikad vidjela izuzev na kilometar naprijed kapija žica a objekat daleko dole i nije mogla vidjela ali je vidjela likove, nije je vidjela nije mogla prepoznati, nosila je hranu to se preda osobama koje su radile na toj portirnici oni su to uzimali ne smije biti cigareta ne smije hrane. Ne zna koliko je dugo ostala u tom logoru poslije su njih prebacili u jedan zatvor zvao se civilni sad negdje od prilike kod suda u V. K. preko poruka iz Crvenog krsta a po gradu je viđala ljude poput

prijatelja tako da smo komunicirali i saznali jedni od drugih. U tom civilnom zatvoru kako su ga zvali tu ju je vidjela i tu je s njom razgovarala u prisustvu jednog policajca. Tad je izgledala poprilično uplašena a razgovori nisu ništa otkrivali i ništa pitani nego jednostavno onako šturo kako djeca. 21.08. rano ujutro još je mrak bio ona je stigla njihovoj kući. Ona je malo se vratila u nazad i počela pričati od dana kad je otišla bio je to 15.06. da su prvo bili u Dispanzeru taj je objekat u P. 2 odatle da su odveženi prvo su premlatili ih šišali ošišana je bila i tučena i poslije je čula informaciju kad su stigli u taj logor D. 1 da je mnogi nisu prepoznali to joj je sve rekla i ona i još su rekli neke su komšije bile dole i jedna gospođa s K. 1 kad je ona došla nisu znali o kome se radi. Uglavnom je pričala kako se šta se dešavalo kako je dole završila kako su je maltretirali loša hrana, loši uslovi sve loše sve najgore pričala. P1 nije spominjala ništa o seksualnom zlostavljanju. Sjeća se tačno datuma i taj dan je bio njen rođendan i po tome se sjeća. Prije rata nije poznavala Hodžić Ramiza i nikad nije čula za njega i nikad ga nije vidjela. Da li joj je P1 poslije izlaska spominjala ime Hodžić Ramiza ne može se sjetiti, ona nije bila u logoru, poznaje žena iz V. K. koje su bile u logoru, T.S., A. S., O. F., sa O. F. je imala kontakt kućni su prijatelji, O. F. joj nikad nije spominjala ime Hodžić Ramiz, O. F. joj nikad nije spominjala da je P1 seksualno zlostavljana u logoru.

Svjedok D. F. je na glavnom pretresu od dana 30.11.2022.godine izjavila da se tokom rata 92-95 godine nalazila u V. K., živjela je sa petoro djece, mužem i svekrom. Kad je počeo rat njen suprug je bio vojno angažiran TO kako se to zvalo i onda poslije dobio poziv da ide na J. u tu AP pošto nije htio otišao je u B. i otišao je u 505. a oni su ostali dole ona svekar i petoro djece. Svekar joj je umro u proljeće 94.godine i ostala je ona sa petoro djece, imala je dvoje manje na L. prebacila a troje je ostalo s njom, jedno jutro je otišla na kafu kod kolegice njenog svekra odveli došli i odveli iz drugog sela još jednoga mlađi bio momak odvela vojna policija AP, ona je mislila da je ona na redu kupili su u koga je god neko bio u 505 nema veze jel joj sin jel joj muž ili rođak tako su kupili sve. Kad se vratila kući sjela na stepenice nije ni ušla u kuću taj njihov kombi je došao njoj u dvorište pitali je jeli ta i ta rekla je da jeste rekli su da uzme stvari i da ide sa njima, nije imala uzimati nije ništa uzimala samo djeci rekla možda ćemo se vidjeti uskoro jedno je dijete bilo 14, 16 i 12 godina ostali su sami. Ne zna ko je je odveo, odvezli su ih u D. 1, u stanicu policije dole upodrum bilo je žena sve su žene pokupili. Ispitivali su vikali galamili tu ih nisu tukli onda u 12 sati noći su ih pokupili i za D. 1 odvezli, tako da je tokom noći došla u D. 1. U D. 1 su bili smješteni bila je hala dugačka neka prostorija upravna zgrada. Ujutro kad je svanulo vidjela je K. Z. prvu i H. H. i onda babica B. 2 rahmetli, pa babica D. 3, drugih žena je slabo i poznavala, ove su dočekale K. Z. i H. H. one su dočekale tu ujutro kad smo došli tu one su nas dočekale. O. F. je bila ali ne sa njom u sobi, bilo je više soba u drugoj sobi. Sve žene su bile u sobama. Ne zna da li ju je neko ispitivao misli da nije tad ali jeste ujutro su ih onda zvali zvao je B. Ć. ali nije on nego Ramiz Hodžić je imao spisak i zvao koga on hoće tamo da ide kod B. Ć. za ispitivanje. B. Ć. ju je lično ispitivao i pričao šta treba da rade kako da se ponašaju. Tu je niko nije tukao poslije jedno 7 dana dolazili su neki zvali su ih inspektori M. S. 2 sjeća ga se fizički a ime mu nije znala dok joj žene nisu kazale koje. On ju je tukao dok se nije onesvijestila M. S. 2 a prozivao ih je Hodžić Ramiz. Tu je bilo više soba u kojima su bile žene. Oko svjedoka P1 je upoznata o kome se radi, ta je osoba bila s njima u D. 1 i onda su je poslije prebacili u civilni zatvor neki dole ne zna gdje, nije bila s njom u sobi, vođene su žene na rad sve žene, kad su vođene na rad prozivao ih je Ramiz Hodžić on je svako jutro prozivao i sve određivao ko će ići koće ostati gdje će ko ići, a bili su čuvari koji su ih čuvali, Ramiza od ranije nije poznavala, sjeća ga se dobro bio je mlad, smeđ nit je bio plav nit je bio crn nako između kosa kovrdžava sva, srednjeg rasta buckast tako ga poznajem. Na pitanje predsjednika vijeća da li bi ga sad prepoznala svjedokinja gleda u optuženog i izjavljuje da jeste to on. Žene su odvođene i noću nju nisu odvodili, pričale su žene da su odvođene i silovane ali koja kaže šta nisi smio nigdje ništa samo između sebe žene su pričale da su izvodili žene u

ponoć, to se desilo i osobi P1 to je od žena isto čula jer one su bile u drugoj sobi oni su bili tamo čula je od te B. 3 crne što je umrla išle su skupa raditi hranu dijeliti i ona je pričala njoj najviše toga. Oštećenu P1 je sreala poslije rata bio je neki skup u gradu u B. 1, razgovarale su o onome šta se dešavalo i otvoreno joj je rekla nije rekla otvoreno koje baš ono je silovao ali jes da je silovao da je tukao, da su je šišali spominjala je Ramiza možda je ona i rekla ne zna šta je rekla ne može reći zna da je njegovo ime spominjala i spominjala je da ima brak da je u braku da ima brak i da ne pričam dalje. Prozivana je od Ramiza Hodžića da ide po vodu neku dao joj je 4 flaše plastične su bile u hale dole tad ju je prozivao svaki put prozivao kad treba raditi ići i prozvaio ju je i kad su je tukli dole da ide na ispitivanje. U D. 1 koliko je provela ne zna zaboravila je datum zna da je bio sedmi mjesec čini joj se a u osmom se vratila, dolazio je Crveni križ i popisivali su ih poslije toga kad su je ispitivali i tukli bio je Crveni križ. Kasnije je sretala i druge žene koje su bile u logoru razgovarale su o oštećenoj P1 pričale su isto što je i ona potvrdila kad sam je neku godinu tu susrela isto tako da su je izvodili da su je maltretirali da su je silovali, to joj je rekla S. A. joj je rekla, rekla joj je H. H. ta B. 3 crna što je bila sa njom što su se njih dvije družile i ove su pričale između sebe ali ne može znati ko i šta imena. Rekle su žene su pričale da je P1 silovana to su žene pričale, nisu rekle od strane koga, jedino što jesu ovaj rekli tako da je ovaj šta ja znam da je Ramiz bio glavni taj za to sve da je on nju odvodio da je on to su žene pričale. Ramiz ju je prozivao nije izvodio iz sobe, nije nikada u kasno doba, Ramiz je nikad nije ošamario, kad ju je Ramiz prozivao bio je u uniformi, ne sjeća se da li je imao pušku ali svi su imali oružje, da li je Ramiz imao pušku ne može reći ne sjeća se. P1 nije bila s njoj u sobi, u krugu je nije sretala slabo je izlazila a ni ona nije izlazila, prvi put se sreala sa P1 prije par godina, bila je u V. K. prošlo je jedno 10-tak godina i razgovarala je sa P1, tad joj je govorila da je ona izvodita, govorila je da je neko silovao nije rekla ime i prezime, kad je razgovarala sa drugim ženama to je poslije rata prošlo isto tako 5-6 godina ovima u V. K. je odmah razgovarala poslije rata, žene su govorile da ih je Ramiz izvodio, ne zna da li je neko od tih žena rekao da ih je Ramiz silovao, neko od tih žena je rekao da je Ramiz silovao P1 to je rekla S. A., rekla joj je B. 2 babica, žene te nije znala dole kad je otišla prvi put je vidjela prvi put sem onih što su došle sa njom, S. A. je kazivala da je njoj B. 3 kazivala i to sve ona je iz B. K. jer su se one družile više i kad je S. A. otišla u civilni one su otišle u civilni zatvor. S. A. joj je to rekla a druga je B. 2 babica i B. 3 ova crna, to je sve bila priča poslije rata jedino tu još dok su bile pričale su žene kako su oni izvodili. Pričali su da se siluje da se izvodi da se tuče da se maltretira. Nju Ramiz nije nikad izvodio samo jes viko galamio kad izađe proziva za rad, ona je bila tučena nije mogla stajati ali ne od strane Ramiza. Ona je čula da je Ramiz silovao P1 ona je to čula ali nije vidjela jedino što žene pričale su i to nije jedna nego više ih. Sobe u kojima su bile ne sjeća se da li su bila vrata ili paravan, iz njihove sobe se nije mogla vidjeti soba od sobe bio je hodnik. Ove osobe koje je spominjala bile su u drugoj sobi sa P1. S. A. je prije nego što će ona doći odvedena u civilni zatvor i nju nije nikad vidjela u D. 1. Uvijek ujutro je bio Hodžić Ramiz, uvijek je bio tu a naveče one kad uđu u sobu ne zna šta se dešava vani. Ne može se sjetiti koliko je bila sa P1 zna da je bila visoka plava lijepa visoka a koliko je vremena provela s njom ne zna. Hodžić Ramiz je vikao na nju rekao je trebala je ići raditi ove su druge za nju radile ona nije mogla hodati a on je derao se galamio vikao, uglavnom zna da je zaplakala otišla je u sobu, nije tukao nije sigurno i nije vidjela da je ikoga tukao to nije vidjela. Zna da je na kapiji glavnoj bio S. J. neki čini joj se S. J. i on je gore pucao žene stravio a taj je po danu bio svaki dan tu.

Svjedok S. A. je na glavnom pretresu od 30.11.2022.godine izjavila da je u vrijeme 1994.godine živjela u D. L. stanovala u Osnovnoj školi a radila u V. K., babica je bila u Domu zdravlja u V. K., bila je zarobljena to je bilo 18.06.94.godine ona je bila kod jedne kolegice radne K. Z. 1 također babica noćila je i maloljetni sin pošto nije smjela sama spavati, prvi put između dva i tri sata naveče su probudili su probudila sam K. Z. 1 neko lupa ona je otvorila ušli

su momci u uniformi imali su baterije jer nije bilo struje predstavili su se kao linije su blizu mi smo pripadnici 5.Korpusa iz policije brzo nam recite ko su naši ljudi moramo vas spasiti jer su linije su blizu one su rekle za koga znaju oni su otišli ponovo su došli pola pet pet K. Z. 1 je imala malu bebu i tad su ih odveli kombijem bio je tu S. 2 jedan Č. , D. O. neki H. 1, kasnije su saznale da su pripadali 4.brigadi AP. to je bilo u junu 94.godine odveli su iz prvo u P. 3 to je kuća od M. 1 tu imaju tri brata zadržali su ih čitav dan, tu su bile izložene ispitivanju ispitivalo ih je više lica a nisu ih tu tukli, nakon toga su ih kombijem odvezli čekali su da im nađu muževe, onda su ih odveli u civilni zatvor to su prostorije iza zgrade suda u V. K. tu su dobili rješenja 72 sata pa su poslije produžavalo ostale su do 21.augusta do ulaska Armije RBiH. U logoru D. 1 nije bila zatvorena. Cijelo vrijeme je bila u civilnom zatvoru. Njih su doveli 18.06 i K. Z. 1 one su tu bile i njen muž ali su one bile u toj nekoj ženskoj ćeliji dovedene su tri žene. Kad je u pitanju svjedok P1 tad ju je prvi put upoznala to je jedna od te tri žene. To je isto je bilo ljeta još nije izišao juni, ispitivali su ih bile su prostorije te S. R. sudija je ispitivao, J. M., A. Đ.. Od te tri žene dvije su žene došle u modricama jedna nije bila je starija, vidjelo se i po rukama i po vratu i P1 je bila i bila je ružno ošišana sve po glavi neki tragovi ko plus i ta je bila mlada i imala dugu plavu kosu da li je to bilo prirodno. P1 su doveli one su rekle da su iz logora D. 1 doveli su ih četiri a ona ne zna jeli još negdje bilo. Sa P1 su razgovarali malo nisu smjele puno pričati ona jeste bila plava ova starija žena je stalno plakala rekla im je da joj je sin poginuo u B. 1 a ova druga je onako bila je znala je biti uplakana ona je samo rekla bilo je svašta rekla je samo pusti me bilo je svašta nije nikakva imena spominjala. tu su skupa provele nepuna dva mjeseca juli su provele čitav do 21.08 jeli bio koji dan juna zaista see ne može smjeti nepuna dva mjeseca. Puno godina kasnije ju je sreća P1 bila je osnivač udruženja A. I. ju je imenovao za povjerenika jer je tražila da osnuju udruženje žena i onda je tražila tu ženu to je sad sjedište u S. 3 Žene žrtve rata tad je bilo udruženje logoraša V. K. bilo je samo pa su se žene izdvojile sad je Žena žrtva rata sa sjedištem u S. 3 a ona je član upravnog odbora ispred USK. U B, 1 je bio jedan seminar druženje tu je vidjela P1, vidjela je da ima parezu znala sam da se radi pošto sam med.radnik da je to posljedica moždanog nije je ništa htjela pitati za to prišla sam da se pozdravimo vidjelo se na majici da nema dojku onda je ona sama rekla ima karcinom. U zatvoru je samo pričala bilo je svašta. Kasnije je rekla da je bila silovana ali nije rekla od strane koga poslije su žene pričale ali ona nije spomenula ime. Žene koje su bile s njom one su spominjale B. Č., spominjali su Ramiza ona Ramiza ne poznaje nikako ali nisu rekli ni koga ni šta jedino ova svjedokinja što je bila prije mene ona je javno na TV rekla da je nju silovao B. Č. to je D. F. to smo gledali većina nas on je bio upravnik logora. P1 je njoj isključivo rekla da je svašta propatila, samo je kasnije čula da se udala tad je nije htjela ni zvati u to udruženje jer se bojala da ne bi imala žena probleme onda je ona kasnije se učlanila kako je došla uglavnom su se poslije vidjele i postala je član i sad je član. Dok je bila u civilnom zatvoru P1 je izvođena naveče više od jednom jer oni su znali izvesti i nju i K. Z. 1 ali K. Z. 1 nisu često jer je K. Z. 1 bila u postporođajnoj traumi imala je malu bebu 6 ili 7 mjeseci da je bila i K. Z. 1 su odveli jedan dan u Dom zdravlja a P1 su izvodili malo više puta nekad po danu nekad po noći. Poslije rata je njoj P1 rekla da je silovana ali nije rekla koje, nije rekla gdje je silovana, a izvođena je više puta u civilnom zatvoru. Od izlaska iz civilnog zatvora do prvog susreta sa P1 je prošlo možda i 10 godina orjentaciono možda i više, taj susret je bio u B. 1, tad je bila članica udruženja sreli su se u Hotelu Park imali su predavanja, u udruženju tad nisu imali psihologa tad ispočetka, tad je bila samo predsjednica udruženja, kasnije jedno vrijeme su bila dva psihologa dvije žene ali povremeno, P1 je govorila da ide psihologu ali kome to ne zna. Kad joj je P1 rekla da je silovana bilo ih je tad pet u toj prostoriji jesu li one to čule to ne zna, ne zna jeli neka žena čula bila je K. Z. 1, bila je ona, bila ta žena P1, bila I. Z. i bila je jedna ova starija žena O. F. i bila je jedna djevojka iz B. K. ali je ona bila par dana. D. F. nije bila prisutna. Nije nikad samoj D. F. rekla da je P1 silovana nije njoj samoj jedino ako su sjedile pa pričale možda je rekla ali uvijek je bila grupa žena. Njoj samoj nije nikad rekla. Pa u grupi žena misli da je rekla to je bilo

prije tog udruženja njih je bilo više žena ona je pričala o sebi to je bila grupa gdje su sjedili ali to je bilo prije nego što su i osnovali to udruženje onako neslužbeno. Govorila je ona da je P1 silovana tu grupu je činilo 5-6 žena ne može se sjetiti imena D. F. ona zna, ne može se sjetiti ko je još bio, i D. F. je bila sjećam se a ove druge zaista to su samo bile priče ona to nije ništa vidjela čula onda pričala. Nema saznanja kad i ko je podnio krivičnu prijavu protiv sada optuženog Hodžić Ramiza za silovanje P1. Šefica udruženja im je rekla da sve izjave koje daju završe u tužilaštvu BH bilo je i ovih sudskih procesa gdje su vođeni. U vezi pokretanja postupka protiv Hodžić Ramiza nema saznanja.

Svjedok Ć. H. je na glavnom pretresu od 30.11.2022.godine izjavila da joj je poznato da jedan od svjedoka u predmetu je zaštićen i da se pojavljuje kao P1 i da zna o kojem se svjedoku radi. U ljeto 1994.godine je zatvorena 19.06. i bila je dva dana njih grupa u pritvoru u MUP tadašnjem V. K. i onda su 21 misli prebačeni u logor D. 1. Bilo ih je dosta zatvoreno i njena sestra i B. 2 babica, D. 3 i njena kćerka K. Z. bilo ih je jako puno, kombi je došao i vodio jedne po jedne. U logoru D. 1 žene su bile odvojene od muškaraca. Žene su bile u posebnim sobama. U njenoj sobi je znalo biti i po 12. Žene koje su s njom bile u sobi Ć. M. 1, K. Z., M. E., S. Z., B. 3 rahmetli ne može se sjetiti prezimena. Sjeća se svjedokinje P1 ona nije bila s njima u sobi, bila je u drugoj sobi, hodnik ih je dijelio, susretale su se i vani su znale sjediti ispred tog logora na dvorištu, vođene su na rad od straha nisu znale koje ko imala je sestru sa sobom koja je imala dvoje djece više je brinula o njoj. Sem fizičkog i straha nije ništa doživjela. Bilo je žena koje su pokazivale svoje modrice gdje su bile prebijane kao O. F. K. B.. Svjedokinja P1 nešto se s njom dešavalo tad im nije padalo da pitaju nešto. Modrice na njoj nije vidjela ali se pričalo svašta ali ona vidjela nije. Žene su tučene neki su pričali i o tom seksualnom zlostavljanju. Ona lično nije čula niti je bila prisutna tu ako se šta dešavalo dešavalo se kad one odu na rad nije se ništa dešavalo pred njima niko nikog nije ni tukao pred njima. Pričalo se da je P1 silovana ali to sve onako šutke tiho ne zna kako. Sjeća se da je bio upravnik logora B. Ć. Čuvar logora bio je Ramiz bio je S. J.. Ramiza ne zna po prezimenu samo su ga znali kao Ramiza. Ramiza nije poznavala do ranije, možda ga je na cesti sretala. Ramiz je tad bio mlad tanak frčkav, crn više crn. Čuvari su više bili u civilima a nekad su imali uniformu imali su kao neku osmatračnicu za čuvanje. Svjedokinja izjavljuje da bi prepoznala Ramiza ima crta ali nije kao iz onih dana prošlo je 30 godina, svjedokinja gleda u optuženog izjavljuje da jeste to on. Ramiz vjerovatno jeste prozivao vodio ih nije bio je čuvar unutra koliko ona zna a vjerovatno da jeste oni su njih prozivali oni stanu u kolonu i čekaju. U logoru je bila negdje 55 dana. Kasnije se sreća sa svjedokinjom P1 razgovarale su općenito ali svoje teške stvari nije povjeravao nije bilo jednostavno o takvim stvarima a njoj nije bilo do toga da je to ide pitati. P1 joj nije nikad konkretno rekla da je silovana sa njom se sreća samo jednom. Prostorije u kojima su bile imale su vrata i sva su bila zatvorena bilo je dozvoljeno samo do WC. Kad su ih prozivali prozivali su imenom. Optuženi Hodžić Ramiz nije vidjela da ikoga tuče sem galame što su svi galamili kad zovu. Optuženog Ramiza je vidjela u civilu ali se ne može zaklesti, da li ga je vidjela u vojnoj uniformi isto se ne može sjetiti. Dok ih je čuvao ne zna da li je imao pušku ne zna da je uza se držao, dok ih je čuvao da li je imao pušku ne može tvrditi nije sigurna. Za P1 se pričalo da je silovana to su uglavnom iz njene sobe žene to je sve bilo ušuškano. Ona nije bila s njom u sobi da može nešto tvrditi a to sam jedino načula, ne zna od koga je načula. Poslije rata se jednom sreća sa P1 prošlo je ne zna koliko, tad joj P1 nije govorila da je silovana. One koje su bile s njom u sobi su više znale.

Svjedokinja P1 je na glavnom pretresu od 17.10.2022.godine izjavila je u junu mjesecu 1994.godine da je bila u logoru, a prije logora bila je kod jedne prijateljice u T., O. R., tu je radila otišla iz B. 1 kod nje jer nisu imali šta jesti i otišla je kod nje da radi ona je imala restoran imala je mesnicu, živjela je kod nje i njene porodice. U junu 1994.godine tad su je hapsili tačno

ne zna datum kad su je hapsili ona je bila kod nje i došlo je šest auta i ona je pošla neki veš prati i oni su došli kažu njoj jeste vi ta i ta kazala je jesam, kaže on njoj nemoj da mičeš moraš s nama poći ona je rekla ja ne mogu ići ovakva kaže on ideš ti se obući ja ću biti ispred vrata i stoji ispred vrata puškom čeka da se ona obuče i kad se obukla izašla vani vidjela je šest auta i on njoj nije dao da sjede u auto nego u gepek da ide i jedan je prišao i rekao nemoj sramota je jer je to bilo popodne oko dva sata nemoj sramota jer vidjeće narod znaš i onda ju je izvadio iz gepeka i sjela je u auto i ona je čula da se otvorio logor preko Velkatona vidim govori se kupe kupe i oni su nju otjerali. Prije hapšenja je čula da se otvorio logor i oni su hapsili sve ona je imala dečka nije bila udata tada ali on je dolazio stalno kad ne ide na liniju jer bio je u 5.korpusu ne ide na liniju on je stalno dolazio jer nije bilo pojma o autonomiji i onda su oni nju otjerali vidi ona ne voze oni nju u logor mislila je da će je na liniju da je ubije 5.Korpus i oni su nju odvezli u Dispanzer i tu je bila od dva sata do jedan poponoći. Ušla je tu je vidjela puno žena ljudi koji su oni priveli u taj Dispanzer i on kaže meni sačekaj tu i ona je tu čekala u tom hodniku više on ovu kurvu treba ubiti ovo je izdajnik 5.Korpusa ovo je kurva pa ljude da prave sklekove predamnom. Taj on koga stalno spominje nije poznavala to je bila A. F. policija i onda su u jednu prostoriju je odveli tu su je tolko izmaltetirali tu su je tolko istukli da ona nije više mogla ona je u nesvijest pala kolko su je tukli. nikoga se ne sjeća samo zna da je A. F. policija Č. K. ne znam ni ja nikoga ona nije poznavala od tog straha ona nikog nije poznavala niti je znala te ljude uopšte. Oni su nju tu tolko tukli tukli da su je na kraju u jedan sat prebacili tu su je ošišali krst joj napravili navrh glave i onda su je otjerali u D. 1. Tukli su je po četiri pet pauza pa opet tako tuča tako ispitivanje, pitali su kao da ona surađuje sa 5.Korpusom kao da ona ima radio stanicu pa je tuče tuče će radio stanica će radio stanica ona je govorila da nema radio stanice, nosiš 5.Korpusu hranu surađivaš s 5.Korpusom to su njihove izjave bile tako su oni prema njoj se ophodili rekla je da ne zna uopšte kako izgleda radio stanica. Ta lica su bili u uniformi ali nije ništa primjetila oznake oni su bili naoružani, nije mogla primjetiti oznake da li je vojska ili vojna policija. to je trajalo do poponoći onda su je u logor prebacili ona nije mogla mrdnuti kolko je bila sva crna. Taj dan je odležala žene kad su je vidjele kad crkle nisu. Odvezli su je u logor D. 1. Tu je bilo jedno 40 50 žena to je bila hala gdje su kokoši njihove bile tu su one prevrnuli ormare tu su spavali na tim ormarima s druge strane su bili muški. Od tih žena nije znala nikoga poslije ih je upoznala tokom boravka O. F., I. Z., D. F., M. S. i K. Z., B. 2 babica. Taj dan kad je došla nije ništa razgovarala kasnije je razgovarala. Tamo je bio zatvoren svako koje imao koga u 5.Korpusu O. F. imala sina u 5.Korpusu koji je poginuo, svak ko je imao koga u 5.Korpusu sve su oni hapsili redom kamionima dotjeravali ljude i žene. Tu se nisu mogle oprati hodala je i smrdljiva i ušljiva. WC neki poljski vani je bio. U logoru je bila blizo tri mjeseca. Upravnik logora je bio B. Č.. Vidjela ga je u logoru. Čula je viču upravnik upravnik. Bio je svaki dan tu. Vodili su nas na radnu obavezu dođe autobus odveze ih da čiste V. K. pa ih narod pljuje više ubijte ih pljuju po njima išle su čistiti M. 2, granični prelaz, išli smo u Z. raditi svaki su dan imali obaveze, radne obaveze su imali. Naveče nisu nas vodili ali kad su B. R. ubili 5.Korpus onda su ih vodili u mrtvanu i tamo su ih tukli i morali su ga ljubiti vidi šta 5.Korpus radi j... vam 5.Korpus majku vas treba sviju pobiti. Bila je silovana od strane nekoga od čuvara u logoru. One su bile na radnoj obavezi i kad su došle on je čuvar logora bio žena i onda je tu je ona bila i on je došao jedne noći i rekao da nešto moram uraditi ona je izašla i on ju je odveo u sobu tu gdje su bila željezna neka vrata on je otključao i u tu sobu i tu je rekao da se ona skine, ona se skinula rekla je nemoj brate dragi i on je tu nju silovao u toj sobi. Ranije ga je viđala dođe čuva njih i ona je čula da se zove Ramiz ona nije znala kako se preziva ali kad je jednom išla na radnu obavezu i bila je portirna na kraju i ona je tu pročitala da je Ramiz Hodžić. Tako su ga zvali ostali čuvari po imenu su ga zvali Ramiz. To se silovanje ponavljalo od prilike jedno desetak puta. To je uvijek bilo na isti način u toj sobi u toj prostoriji. Bio je naoružan puškom i u uniformi. Bio je ovako malo nižeg rasta bio je nabijen mišićav i imao je kovrdžavu smeđu kosu tada. Od prilike imao je oko 35 -40 godina tada. Tu više nije niko

dežurao u portirnici je bio neki S. 4 a ja ne znam koje čuvao muške jer one su bile manje od makovog zrna nisu mogle hodati pa gledati kako je kome ime i šta je. Kad je Ramiz pozvao da izađe morala je izaći morala je jer je bila manja od makovog zrna jer se o njenoj glavi radilo. U logoru nema reći neću hoću što ti kaže da jedeš govna moraš jesti govna. nakon silovanja kad se vraćala u prostoriju nije nikome govorila to nije niko znao ni kad je izašla iz logora i kad je došla u B. 1 niko nije znao. To ju je bilo sramota reći kome tolko je ponižena bila. To je rekla samo O. F. poslije rata u logoru nije nikome govorila bojala se reći. U logoru je bila do 21.08. i onda je došao M. i rekao da se mora logor otpustiti da nije vidio gori logor nego što je taj bio i one je rekao da se logor mora pod hitno otpustiti, nju i O. F. su prebacili i civilni zatvor. Tu im je suđeno ona je dobila 7,5 godina zatvora. Izašla je kad je 5.Korpsu došao do tad su bili u civilnom zatvoru i naveče čuje se plač vriska bili su izolovani nisu znali ništa ni dokle je 5.Korpus došao ni ništa taj je narod bježao u H. plač vika a one ništa nisu znale odjednom je nestalo struje u civilnom zatvoru mislila je da će ih pobiti, ušao je upravnik zatvora civilnog rekao bježite ali u grupama jer ću biti ubijen i ja ili vi. Poslije toga nikad nije vidjela tu osobu koja ju je silovala. Nije se raspitivala za njega rekla joj je S. A. da je on u S. A. D.. S. A. nije se povjerila da je silovana. U međuvremenu se udala kad se autonomija završila vratila se u B. 1 udala se za tog svog dečka što je hodala sa njim. Ni njemu nije rekla ni njena familija niko ne zna da je ona silovana. O. F. i ova M. S. su znale njima je rekla ali to poslije poslije rata kad je bila u B. 1 poslije autonomije. Sud ju je pozvao. Prvo se je prijavila Žene žrtve rata i to je tad pokrenulo se prijavila se 2011 ne sjeća se tačno. Poslije logora se liječila osam godina išla je psihologu osam godina i poslije toga je dobila karcinom na mozgu i doktor joj je rekao imala si jak udarac i tinjalo i od toga ti je to i sad se liječi. Kad je došla u D. 1 bile su sobe nisu mogle svi u te sobe bilo ih je po 5-6 u tim sobama. Kad se desilo silovanje prvi put bila je u sobi sa 5-6 žena. Kad ju je pozvao taj vojnik kojem je kasnije saznala ime nije je zvao po imenu zvao je dođi vamo da nešto uradiš i ona je izašla nije je zvao po imenu. Ta prostorija gdje ju je izveo je u sklopu te zgrade ide se hodnikom. Taj hodnik i te prostorije su imale struju. Kad ju je pozvao prvi put mrak je bio vani bilo je možda 10 sati naveče. Do tada nije nikad nije pozivao nikoga od zatočenih žena što smo bile u toj sobi. To je bila neka soba neki papiri nije bilo namještaja bile neke stalaže i bio neki ormar. Svjetlo nije bilo upaljeno mrak potpuni, zatvorio je vrata, njih dvoje su bili sami u mraku, vidjela je da ima pušku kod sebe i uniformu, na svjetlu je vidjela on je nju zovnuo u hodniku je bilo svjetlo i on je imao pušku na ramenu. Kad su došli u tu sobu on joj je naredio da se skine ona je to učinila taj vojnik se pošao skidati i skinuo se i gornji dio odjeće i donji i čizme sve je skinuo, odložio pušku, ona je legla na beton i tu je sa njom imao seksualni odnos. Kad je završio seksualni odnos rekao joj je da se obuče i on se obukao. cijelo vrijeme je bio mrak samo u hodniku ima svjetlo. Ta prostorija nema prozora vrata zatvorena totalni mrak u toj prostoriji. Kad se obukla izašla je van na hodnik vratio je u njenu prostoriju i rekao da ako kome kaže da će je ubiti. to je odmah blizo te sobe gdje su spavali od prilike nema preko puta metar dva. Kad je izašla na hodnik ima svjetlo i tad je vidjela tu osobu ona je njega vidjela i prije kad dežura tuda a nije se nadala tom zlu, i ranije ga je vidjela. To se ponovilo nekih desetak puta na isti način ista soba isti način, svako nakon tri dana, pet dana, kad se njemu čefne i to se ponavlja isto, uvijek je bila ista osoba, uvijek je imala ta osoba pušku, uvijek je bila ista prostorija, uvijek su bile ženske osobe iste u toj sobi samo one nisu znale šta se dešava. Dok izađe iz sobe gdje boravi ode u tu malu sobu to trajalo je možda desetak petnaest minuta dok se skine obuče vrati 10-15 minuta i vrati se u sobu i nikad nije ni jednoj osobi u logoru ništa govorila. Svjedok je izjavila da je uhapšena možda polovinom šestog mjeseca a tačno datum ne zna samo zna datum kad je izašla, izašla je iz D. 1 21.08. Nakon D. 1 je prebačena u civilni zatvor i u tom zatvoru nije bila dugo možda je bila jedno 20-tak dana. Čuvar Hodžić Ramiz je bio čuvar samo u D. 1. Kad je zatvorena u D. 1 polovinom šestog mjeseca 94 godine do tog prvog događaja kad je on nju izveo da izađe prošlo je možda nakon desetak dana. Cijelo vrijeme je bila u jednoj sobi. Sa njom je bila O. F. drugih se ne može sjetiti. M. S. nije boravila

sa njom u sobi. S. A. nije bila uopšte u logoru. U premlaćivanju nije učestvovao taj Hodžić Ramiz to su bili od A. F.. Na vratima je pročitala Hodžić Ramiz na portirnici. Portirnica od te sobe gdje je bila zatočena je udaljena možda jedno 20 metara, to je bilo u istom je dvorištu van zgrade. U smjeni kad ih čuvaju naveče nije primijetila da ima još neko nego samo Hodžić Ramiz. Čuvao je samo jedan čuvar žene su bile na drugoj strani i on je njih čuvao. Ona je tražila pomoć Žene žrtve rata i prijavila preko te organizacije. Čuvari su svi nosili puške koji su ih čuvali i muške i njih nosili su puške.

Svjedok B. 4 rođena K. Z. 1 je na glavnom pretresu od 28.12.2022.godine izjavila da je saslušana u Kantonalnom tužilaštvu na okolnosti događaja. Poznato joj je da oštećena je zaštićena i da se spominje kao P1. Bila je zarobljena u civilnom zatvoru cijelo vrijeme dva mjeseca i dva dana a u D. 1 nije bila. To je bilo 1994.godine 18.juna 94. je zatvorena. Sjeća se dosta zatvorenica S. A. je s njom bila, O. F., bila je neka što je ležala za ubistvo što je ubila neku ženu neka Z. 1 ne zna prezime, prvo su došle njih dvije S. A. i ona kod te žene u tu ćeliju onda su dolazile iz D. 1 povremeno O. F. starija žena, neka I. Z., pa K. Z.. Iz D. 1 je dolazila i P1. Nju od ranije poznavala, bile su zajedno u prostoriji kreveti su bili na sprat, bilo ih je više. Kad su došle bilo ih je tri povremeno su dolazile odozgo su dovlačili i svi su bili skupa u jednoj prostoriji. Sa P1 koliko je bila skupa ne može se sjetiti ali zna da je bila i da je ležala u krevetu do nje misli na spratu. Svjedok izjavljuje da je bila u teškom psihičkom stanju i da se ne sjeća da li joj je P1 išta govorila vezano za logor D. 1 šta je proživjela. Sa svjedokom P1 nije nikad razgovarala. Slušala je da se pričalo zna samo da su je odvodili često sad kud je išla šta je radila ni koje vodio ovi koji su čuvali zatvor kud je išla ne zna ni koliko se zadržavala ne zna ne može se sjetiti jer je bila u teškom stanju. Tad su sve krili od nje jer je bila u teškom stanju i oni su krili od nje sve. Svjedok izjavljuje da je samo čula priče da je P1 silovana. To je čula poslije rata ne može se sjetiti koliko dugo. Čuvari u civilnom zatvoru da li su bili vojnici ili policajci ne zna, zna samo da su imali uniforme, a da li su imali oružje to ne zna. Taj zatvor je manja jedna zgrada, rešetke su bile i na prozorima i na vratima. Preko noći se zaključavalo ispočetka a kasnije kad su dolazili ovi iz D. 1 kad ih je bilo puno prebacili su ih u neku drugu prostoriju puno ih je bilo i u zadnje vrijeme nisu zaključavali i to samo tu sobu gdje su žene. Tu nisu muškarci dolazili koliko ona zna. U tom zatvoru nju nije niko tukao, izvođena je na rad to je odmah baraka do barake tu je ona išla čistiti tu su vojnici ležali. Da li je ko tukao P1 ne zna nije vidjela, P1 je izvođena često a kud su je vodili i šta su radili ona ne zna, izvođenje je bilo u toku noći koje doba je bilo to ne zna. Preko noći su je izvodili a ne zna ko ju je izvodio. Hodžić Ramiza nije ni za njega čula ni vidjela dok nije dobila poziv.

Iskaz svjedoka M. S. je pročitan na glavnom pretresu od 18.01.2022.godine iz razloga što je ista teškog zdravstvenog stanja, a radi se o zapisniku o saslušanju svjedoka M. S. koji je sačinjen od strane ovlaštenih sl. lica Uprave policije Sektor krim. policije KMUP Bihać broj 05-04/03-5-112/15 od 02.02.2015.godine. Nakon upozorenja ista izjavljuje na pitanje istražitelja gospođo obzirom na saznanje da ste tijekom 1994.godine bili zatočeni u logoru D. 1 u V. K. da li ste na navedene okolnosti davali iskaz nekom građanskom udruženju ili nekoj od Agencija za provedbu zakona. Negdje po završetku rata ja sam prvi put davala izjavu pripadnicima međunarodnih snaga ali ne znam iz kojeg bataljona ali ne u vezi sebe nego u vezi B. Dž. kasnije sam davala izjavu izvjesnoj B. 3 u javnoj ustanovi Centar za socijalni rad u B. 1 a nedugo zatim išla sam u S. 3 u Udruženje žene žrtve rata gdje sam davala izjavu izvjesnoj A. i bila je još jedna radnica udruženja a po dolasku iz S. 3 davala sam izjavu u tužilaštvu u B. 1. Negdje prije dvije godine u B. 1 u hotelu Park dala sam izjavu izvjesnom Ž. iz SIPE a to je bila izjava u vezi mog boravka u logorima na području V. K.. Na pitanje istražitelja molim vas da mi ispričate gdje ste živjeli u početku oružanog sukoba u B. 1 kako i kada je došlo do vašeg zatočenja u logoru D. 1 na području općine V. K. ista odgovara po završetku srednje škole ja

sam se zaposlila u općinu C. u vojni odsjek i tu sam radila neke dvije do tri godine a odatle prelazim u V. K. negdje 1978.godine gdje sam se zaposlila u A/C radna jedinica peradarstvo a potom prelazim u upravnu službu gdje radim do početka rata 1992.godine a onda dobijam mobilizacijski poziv da se javim u SJB V. K. i to po ratnom rasporedu počinjem raditi u odjeljenju za upravo radne poslove. U to vrijeme ja nisam bila u braku. U SJB V. K. ostajem raditi sve do momenta proglašenja autonomije to je bilo negdje u jesen 1993.godine kada podnosim zahtjev za demobilizaciju te mi se udovoljava zahtjevu obzirom da nisam podržavala ideju autonomije a moj brat je bio pripadnik 501 brigade u Č.. Na pitanje istražitelja molim vas da ispričate kakvi su bili uvjeti boravka i koliko ste vremena bili zatočeni svjedokinja odgovara: ja sam nakon demobilizacije nastavila živjeti u V. K. u svom stanu koji se nalazio u V. K. u svom stanu koji se nalazio u ulici ... sve do 28.januara 1994.godine kada sam prvi put privedena od strane policije AP ZB i dvedena u prostoriju firme Grupex gdje je bio vojni bataljon L. H. i tu sam ispitivana od strane K. A. i pukovnika Z. A. iz M. 3. Tu u zgradi Grupexa ostajem zatočena u jednoj prostoriji sve negdje do početka ljeta 1994.godine. Znam da je bilo izuzetno toplo vrijeme. Vezano za taj period mog zatočenja ja sam dala izjavu u S. 3 Žene žrtve rata i taj dio ne bi htjela pominjati. Tad sam puštena iz tog logora koji je bio u objektu firme Grupex te sam otišla kod svoje sestre O. S. koja je imala kuću u V. K. naselju Z. te sam kod nje ostala nekoliko dana možda 5.6 dana jer je u moj stan bio uslio neki pripadnik vojske AP ZB. Poslije tih nekoliko dana koje sam provela kod sestre ponovo sam privedena od strane pripadnika AP ZB i odvedena u objekt koji se nalazio na K. 3 u V. K. zgrada koja je trenutno sjedište granične policije BiH i zatvorena u potkrovlju zgrade. Tu nas je bilo zatvoreno oko 50-tak i tu sam ostala neka 3-4 dana a zatim sam prebačena u logor u hale u naselju D. 1. tu u D. 1 sam zatvorena u jednu halu gdje su bile samo žene dok su u drugoj hali bili zatvoreni samo muškarci. Hala je bila zatvorena betonska hala gdje su nekad držane kokoši. Hala je bila sačinjena od betonskih elemenata pokrivena limom prostorija je bila velika ne mogu reći koliko metara pod je bio betonski i nije bilo ništa na podu spavali smo na golom betonu, hala je bila visoka nekoliko metara sa jednim metalnim vratima na ulazu u halu a unutra nije bilo prostorija za nuždu niti vode nije bilo osvijetljena, higijenski uslovi su bili nikakvi, hrane nije bilo jednom riječju užas. na pitanje istražitelja da li se sjećate ostalih žena koje su bile zatočene u logoru D. 1 s vama i da li sjećate U toj hali nas žena je bilo 50 do 100 nekad više nekad manje a od žena se sjećam da su bile babica B. 2 babica D. 3, D. 3 sestra M. 4, O. F., P1, I. Z., D. F., S. N., A. iz T. 1 H. H. iz J. 1 sjećam se još nekih žena međutim imena se ne mogu sjetiti. Na pitanje gospođo tijekom boravka u logoru da li ste vi lično bili zlostavljani u čemu se ogledalo to zlostavljanje da li se radilo o fizičkom ili seksualnom zlostavljanju i od strane kojih osoba. za vrijeme boravka u logoru D. 1 mene lično niko nije taknuo niti malim prstom. Na pitanje istražitelja gospođo da li vam je poznato da je neka od zatočenih žena bili fizički ili seksualno zlostavljana od strane koga te na koji način vam je to poznao da li ste bili nazročni tome ili ste čuli iz priča. Kad sam ja dovedena u D. 1 tu sam zatekla O. F. te mi je O. F. tada pokazala povrede te sam vidjela da joj je tijelo bilo modro od udaraca ali mi nije rekla ko ju je tukao. Sjećam se da su u toku noći pojedine žene izvođene iz hale i kasnije kada su vraćene vidjelo se na njima da su tučena. Za vrijeme boravka u logoru D. 1 meni nije bilo poznato da je neka od žena bila silovana meni lično nije bilo poznato ništa u vezi toga niti sam čula neke priče mada sam kasnije čula neke priče tipa rekla kazala da su neke žene silovane. na pitanje istražitelja gospođo da li vam je poznato nešto vezano za okolnosti silovanja P1 kako vam je to poznato svjedokinja odgovara: ja se P1 sjećam sjećam se je kao lijepe žene koja je imala dugu plavu kosu i prvi put sam je vidjela u logoru u D. 1. Kada je dovedena vidjelo se na njoj da je tučena da je šišana kao i da se neko izživljavao na njoj. bilo je neke priče da je ona zatvorena zbog H. 2 te navodno bila s njim u vezi iako ona tog istog čovjeka nije mogla ni poznavati. Iako smo bili u istoj hali odnosno prostoriji ona je bila na jednom kraju a ja na drugom i međusobno nismo puno komunicirali. Poznato mi je i da je P1 izvođena utoku noći ali mi nije poznato od strane koga

jer hala nije bila osvjetljena naveče samo neko od stražara posvijetli baterijom i kaže ko treba izići a to se dešavalo gotovo svaku noć. Meni tada za vrijeme boravka u logoru D. 1 nije bilo poznato da je P1 silovana niti je ona tada nešto rekla niti smo razgovarali ali znam da je iz D. 1 P1 prebačena u civilni zatvor u V. K.. Tek nedavno kada sam u B. 1 sasvim srela i prepoznala P1 između ostalog mi je pomenula i da je silovana dok je bila u Logoru D. 1. Na pitanje istražitelja gospođu da li se sjećate nekog od čuvara logora da li vam je od ranije bilo poznato neko od čuvara logora i da li ste njegov identitet saznali tokom zatočenja svjedokinja odgovara vezana za logor D. 1 meni je poznato da je upravnik logora bio B. Č. kojeg sam jedne prilike i vidjela kod kapije logora istog sam poznavala od ranije jer je i on radio u SJB V. K. kao i ja. Poznat mi je M. S. 1 koji je bio ispitivač kojeg sam poznavala od ranije jer je radio u krim. službi SJB V. K. došao je iz S. 5 te je isti jedne prilike prije pada prve autonomije možda nekih 10-tak dana pozvao me u kanc. te me tom prilikom ponudio kafom i cigaretama i pitao da li bi išla kući da bi već sutradan bila odvezena vozilom u naselje Z. kod svoje sestre. Ostali stražari u logoru meni nisu poznati. Znam da je bio neki stražar Ramiz Hodžić jer mi je to ime i prezime poznato ali se ne sjećam fizičkog izgleda osim da je bio mlad. Na pitanje istražitelja gospođu da li se možete sjetiti još nekih detalja koje smatrate bitnim i mislite da ih treba unijeti u zapisnik a da ih do sada nismo pomenuli svjedokinja odgovara: mislim da nema a na ovaj razgovor sam pristala samo zbog P1 jer se ne volim prisjećati tog perioda.

Vještak specijalista neuropsihijatar Stanković Slobodan je u svom nalazu na glavnom pretresu od 28.12.2022.godine istakao da je nalaz rađen zajedno sa Svjetlanom Savić diplomiranim psihologom i kognitivno-bihevioralnim psihoterapeutom. Istakao je da je tužiteljica Ornela Cerić-Mrenica dala naredbu da se izvrši vještačenje sa zadatkom, da se P1 osoba pregleda, da se ispita da li su njene sposobnosti emocionalno i intelektualno, odnosno da li je njena ovaj na duševnoj razvoj adekvatan da može da rasuđuje, da može da zaključuje i da može da shvati da li je značaj djela koje se osumnjičenom stavlja na teret, drugi dio zadatka je da se utvrdi da li kod ispitanice, da li je došlo kod nje umanjjenja opće životne aktivnosti, da li je pretrpila i ako je pretrpila kojeg intenziteta duševni bol, duševni strah, fizički bol, da li je došlo do narušavanja časti, ugleda, da li joj je oštećen njena prava i sloboda njene ličnosti, da li je kod nje došlo do narušavanja integriteta njene ličnosti i kakvo je njeno duševno stanje na dan pregleda kojeg smo mi obavili 17.09.2021. godine u Kantonalnom tužilaštvu u Bihaću. Na pregledu smo imali spis u koji smo napravili uvid, napravili smo uvid u postojeću medicinsku dokumentaciju, izvršeno je psihologijsko testiranje u onoj mjeri u kojoj je to bilo moguće, jer je ispitanica bila u jednom stanju napetosti i straha, izvršen je somatski pregled, neurološki pregled, psihijatrijski pregled i psihijatrijska eksploracija njene ličnosti. Tada je ona o sebi dala elementarne podatke da je četvrto od šestoro djece svojih roditelja, sa urednim psihomotornim razvojem koliko je njoj poznato, na vrijeme je prohodala i progovorila, nije imala noćne strahove, noćno mokranje, menarha je bila u 13toj godini života, završila na vrijeme osmogodišnju školu i tekstilnu školu. U porodici je inače puši, ne pije alkohol, drogu ne troši, ne kocka, udata je ima jednu kćerku, negirala je postojanje psihijatrijskog herediteta kako porodično tako i lično, negirala je namjerno zavisna trovanja, namjerna zavisna povređivanja. Imala je operativni zahvat tumora mozga na neurokirurgiji u S. 3, nakon toga je rekla svoje tegobe. Na pitanje da li je ispitanica dala dovoljno podataka vještak je izjavio Pa onoliko koliko je mogla toliko je dala al nama je bila dovoljno, jer na pri pregledu mi gledamo da li je osoba ovaj da li kako bi rekli ne možemo mi utvrditi da li govori istinu ili ne govori, ali da li simulira ili disimulira, to smo isključili. Znači mogli smo vjerovati ono što je govorila, bila je potpuno iskrena, a od njenih tegoba ovaj ona je preplavljena psihičkim smetnjama u smislu postojanja stalnog straha osjećanja da će se nešto desiti, nešto što je slično tome što se je desilo, a to je bilo nažalost silovanje od njoj sada već poznate osobe koja se zove Ramiz Hodžić, a stalno je bila u stanju napetosti, prenapregnutosti, bila je u stanju osjećanja beznadežnosti,

besperspektivnosti, inferiornosti, i u stanju totalne nesigurnosti, pri svemu je pokazivala manifestaciju afektiviteta i emotiviteta plakanja i podrhtavanja cijelog tijela naručito u predjelu prstiju šaka. Imala je stalni osjećaj stanja da to se stručno zove hipertimija polarizovano opatiju, to je povišeno stanje osjećanja tuđe, tako da je uspjela da kaže i da ima smanjene potrebe za zadovoljenjem opštih životnih potreba i za zadovoljenjem posebno potrebe zadovoljenja zadovoljstava znači na emocionalnom planu o čemu ne bi trebalo da se govori. Također je istaknula mi smo zaključili a i sama je rekla da ima poremećen san, da u tome snu teško zaspi, a kad zaspi budi se iz košmarnih snova, tijelo joj drhti, preznojena hladnim znojem, tako da a sama je rekla više puta da ne želi i ne može i ne smije da izlazi napolje i nikada nikud ne ide sama uvijek ako ide mora da ide zapravo onda ide s nekim u pratnji, lepeza te psihopatologije je velika a nastala je onoga dana kada je ona aprila mjeseca 1994. godine nemojte me zamjeriti ako ne kažem ispravno D. 1 logor, D. 1 eh dobro kada je ona smještena u logor D. 1 gdje je nakon raznih ispitivanja prethodno i ispitivanja u samom logoru od određenih ljudi njoj uveče došao Ramiz Hodžić da i ta osoba a ovdje sada P1 da izađe da treba da nešto uradi, ona je izašla jel morala da izađe a onda je nju Ramiz Hodžić odveo u neku prostoriju koja je bila veoma neuslovna sa betonom na podu i raznim ormarima i tako dalje i onda je zatražio i naredio joj praktično da se skine na što je ona njemu više puta rekla a zbog čega, zbog čega nemoj brate dragi zbog čega međutim on je insistirao na tome i ona je onda brutalno obavio taj čin silovanja koji je nakon kojega je strogo uputio riječi da nikad nikome ništa o tome ne smije da govori, to se ponavljalo od strane pomenute osobe Ramiza Hodžića 60 dana kad god je on kako ona veli bio dežurni u tome logoru. Mi smo procijenili mislim žena je P1 osoba je zapadala u stanje abruptnog plač, drhtanje cijelog tijela, nemogućnosti da izgovori, imala je suhoću usta, knedlu u grlu, nedostatak vazduha i tako dalje, ali uz podsticaj kolegice ipak uspjela da ispriča da je u tome logoru provela oko 60 dana i kad se logor raspustio taj, samo ona i još jedna osoba su prevedene u logor koji se nalazio u centru V. K. tu je kako sama kaže napravila kardinalnu grešku jer je svoju muku ispričala tu određenim osobama, ja znam kako se zovu al mislim da nije njihovo ime značajno, koje je uopšte nisu razumjele i od tada kako sama kaže nikad nikom ništa o tome nije govorila. Logor je definitivno i taj u V. K. koji je raspušten 21.08.1994. godine, mi smo sagledali medicinsku dokumentaciju koja je bila u spisu ovaj koji smo imali predočen, tu smo našli preko 20 nalaza psihijatra sa dijagnozom posttraumatski stresni poremećaj sa dijagnozom depresija i depresivno anksiozni poremećaj. Ja sam pregledam uvijek somatski nalaz je bio uredan somatski, neurološki sam našao postojanje ovaj desnostranog centralnog facijalisa koji je konsikativna posljedica operacije tumora na mozgu, našao sam slabost desnih ekstremiteta, posebno desne noge, jer desnom nogom hoda po tipu noga se zabaci ispruže se prsti da ne bi prstima zapinjala za tlo, to je jedan znak koji govori za promjenu na centralnom nervnom sistemu je bio pozitivan. Što se psihijatrijskog nalaza tiče već sam rekao više puta i moram da kažem ovaj da je bila uznemirena, usplahirena, i da je imala na neki način i otpor prema ovome što se dešava jer je plašila se da to ne izađe u javnost da joj ne bude još veća bruka i sramota kako sama kaže, ona je bila svjesna, orijentisana u vremenu i prostoru prema sebi i drugima, pažnja njena je bila oslabljena i to značajno oslabljena po tenacitetu to je sposobnost koncentracije na nešto određeno, a po vigilitetu je bila veoma pojačana do rasuta no pamćenje je očuvana, kako za današnje tako za skorašnje događaje, to se odnosi da je eksploracija bila uredna, što se tiče inteligencije, inteligencija na nivou prosječnosti, odgovara životnoj dobi, obrazovanosti osobe, mišljenje kao bio psihička funkcija koja znači zadovoljenje svih čovjekovih potreba, ne pokazuje znake poremećaja po formi ni po sadržaju, u oblasti percepcija čulnih sama nije istakla podatak da ih ima niti smo mi eksploracijom njene ličnosti došli do takvog zaključka. U voljnoj nagonskoj sferi vrlo je izraženo slabost volje i izraženo je slabost nagonskih potreba naročito su redukovane u oblasti emocionalnog doživljaja, kod ispitanice mi smo utvrdili postojanje anksioznosti, depresivnosti na nivou neurotičnosti i postojanje socijalne fobičnosti, što po našoj procjeni ispitanica zbog tog stresnog događaja ili

doživljaja koji je bio veoma snažan i težak životni događaj i doživljaj za ispitanicu do mjere da je kod nje stvorio negativne i neprijatne emocije koje egzistiraju i traju i sada. Ona je po našoj procjeni prošla kroz takozvanu akutnu stresnu reakciju. Po našoj procjeni ispitanica je prošla akutnu stresnu reakciju, koja podrazumijeva ne samo intenzivan strah, već i lom svih drugih psihičkih funkcija, tako da je bila u šoku, to se ponavljalo, tako da je ona išla iz šoka u šok stanje, bila je imala je stanje osjećanja kao da se nalazi van realiteta, kao da je anestezirana, nije nikako uspijevala da putem racionalni probije do nekog sadržaja tako da je bila u stanju beznađa i tuge sve vrijeme boravka u tom logoru, za vrijeme dok je bila kako bih rekao silovana taj termin mi je ružan ali moram da ga upotrijebim od strane Ramiz Hodžića, ona je prošla kroz postraumatski stresni poremećaj koji je nažalost potvrđen kroz dvadeset i nešto nalaza psihijatra nakon te akutne stresne reakcije nakon napuštanja logora, a to podrazumijeva da ima osoba intruzivna razmišljanja znači mimo svoje volje stalno ti se nameće da ne možeš odagnati ta misao koja je neprijatna, ružna i vezana za inkriminisanu radnju silovanja. Takođe je imala fleš bebove i na javi i u snu, imala je i stalno stanje sindroma izbjegavanja, uznemiravanja i nametanja, znači mimo volje misao se nameće, snažnija je od volje koja je ne može odagnati, tako da je ona liječena dovoljno dugo, a svjetska zdravstvena organizacija je naložila ako se neko liječe od postraumatskog stresnog poremećaja preko dvije godine da se to promjeni u trajne promjene ličnosti što je kod nje više nego evidentno, tako da ispitanica se nalazi u stanju trajnih promjena ličnosti. Po našoj procjeni strah kod ispitanice jakog intenziteta je trajao 60 dana, a strah srednje jakog intenziteta je trajao 3 mjeseca, a kasnije i sada ona se nalazi u stanju stalnog kao što sam već rekao stanje osjećanja plašnje, strepnje i slično. Po našoj procjeni ispitanica je preživjela duševni bol pod kojim pojmom se podrazumijeva kompleks negativnih i neprijatnih emocija, koje bitno utiču na kvalitet življenja i bitno utiču na mogućnost i sposobnost psihosocijalnog življenja. Ispitanica je proživjela duševni bol zbog lišavanja slobode, jer je slobodu doživljavala kao najviši oblik ljudskog dostojanstva, proživljavala je duševni bol zbog povrede časti, pod kojim pojmom podrazumijeva osjećaj vlastite vrijednosti, a ispitanica ima visok osjećaj svoje časti, isto tako proživljavala je duševni bol zbog povrede ugleda ugleda pod kojim pojmom se podrazumijeva utjelotvorenje morala moralnih normi odanosti porodici, odanosti društvu, a ona je imala već tada izgrađen identitet vlastitosti svoga autoriteta koji je pogažen. Trpila i trpi i sada duševni bol takozvani moralni strah, zbog moralnog straha. Moralni strah jednostavnije rečeno je u suštini stid, jer ona sebe kad pogleda u ogledalo sjeti se svega i stidi se što joj se to desilo, iako tu njene krivice normalno nema. I od tada kako je rekla tim dvjema ženama u tom logoru u centru V. K. ona nikad nikom o tome više govorila. Trpila je duševni bol zbog nepotpunog, neadekvatnog učešćevanja u svakodnevnim životnim aktivnostima i nepotpuno učestvovanja u zadovoljenju životnih zadovoljstava, jer ne bi zamoljeni smo da ne iznosimo mnogo štošta. Trpila je duševni bol i trpiće i uvijek u svim fazama asocijacije i aktuelizacije na taj nemili događaj bilo da se to vidi na filmu ili da čuje direktno ili indirektno. Tako da je po našoj procjeni ispitanica trpila sve vrijeme ovaj od juna pa do sada duševnu bol jakog intenziteta. Što se tiče fizičkog bola brutalnost koja je kako ona kaže uslijedila od njenoj sada kako veli poznatog lica Ramiza Hodžića je bila takva da je ona imala i fizičke bolove. Fizičke bolove po našoj procjeni ukupno jakog intenziteta je bol trajao deset dana, a srednjeg jakog mjesec dana, a blagog intenziteta je bol trajao 3 mjeseca. Što se tiče opšte životne aktivnosti pod kojom se podrazumijeva femnologija mogućnosti zadovoljena životnih potreba u koje spadaju sve biološke potrebe, socijalne od odijevanja i tako dalje do zadovoljenja životnih zadovoljstava u koja spadaju sva fina subjektivna osjećanja kao što je slušanje muzike, igranje, plesanje, dodirivanje emocionalno i svako drugo pražnjenje kod ispitanice po našoj procjeni iznosi 40% i moram i želim da kažem da nije vezano za stanje oštećenja koje je uslijedilo nakon operativnog zahvata tumora mozga, znači ne odnosi se na slabost ekstremiteta, već se odnosi na ono što sam rekao na patološku anksioznost koja perzistira kod ispitanice P1 i odnosi se na depresivnost na nivou neurotičnosti i na socijalnu

fobičnost, jer ona ima socijalnu fobiju. Ona ne smije, ne želi, ne može da izađe vani ako izlazi to je samo kad mora u pratnji nekoga u koga ima povjerenja jer se plaši da će sresti tu osobu koja je uradila tu inkriminisanu radnju.

Optuženi Hodžić Ramiz je dao iskaz u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu od 18.01.2023.godine kada je izjavio da ne zna tačan datum kad je vojno angažiran imao je radnu obavezu do 31.augusta i onda je nakon dva mjeseca se nije radilo ništa ona je objavljena javna mobilizacija nije bio pristalica da se javi igrom slučaja našao se u sabirnom mjestu P. 2 i odatle su samo raspoređeni u jedinice to je negdje bio 10-ti mjesec pa do kraja u tome periodu. Raspoređen je u K. 4 i bio je na liniji pet dana, nakon pet dana su ih poslali kući na odmor i nije se želio vratiti nazad, nije bio pristalica oružanih sukoba jer sve se moglo rješavati mirnim putem. Nakon određenog vremena dobio je poziv iz policije da se javi u policiju javio se da kaže da neće na liniju i onda su mu dali prijedlog da se priključi rezervnom sastavu civilne policije u V. K. to je bio početak 11-tog mjeseca 1993.godine, kad su mu predložili on je pitao šta se radi oni su dali razloge obezbjeđenje objekata, kontrola saobraćaja i to je bila civilna policija i bili su angažovani na obezbjeđenju objekata robna kuća, policija, crkva u V. K., bolnica, radio stanica, Nova godina ga dočekala ispred crkve. Poslije toga su oni napravili neku jedinicu koju su slali na liniju komanda civilne policije, ni jedan aktivni policajac nije išao na liniju nego samo rezervni policajci. Cijelo vrijeme je bio u sastavu rezervne policije radio je na graničnom punktu M. 2, granični punkt u Š. jedno vrijeme granični punkt na P. 4 i onda su ga prebacili nakon određenog vremena na logor D. 1. Taj logor je bio otvoren jer kad je on došao ne sjeća se tačno datuma ali ima evidencija sjeća se samo taj dan kad je došao da je on jedan kamion od UNHCR dovezio ćebad i šta još sve sredstva za ličnu higijenu njega je prošao i ostalo mu je u sjećanju zašto taj kamion ima od glavnog asfalta do farme D. 1 najmanje 600 metara zašto on vozi u rikverc uzbrdo i nizbrdo a kamion i prikolica a kad je došao u logor bilo je 300 i nešto zatvorenika je bilo. Kad je došao u D. 1 došao je pred kraj šestog mjeseca misli daje bio 29.06.1994.godine. Bilo je zatvoreno i muškaraca i žena. Muškarci i žene su bili u istom objektu a nisu iste prostorije. Bio je raspoređen na prijavnici na portirnici i bio je zadužen za uređenje kruga da bude čist krug od muških zatvorenika je osnovao jednu grupu od njih 12 koji su čistili. Pored njega je bilo još tu B. Č., bio je on , bio je S. 6, bio je S. S., bio je D. 4, povremeno su dolazili drugi kad se organizuje rad, jer oni nisu mogli ići svi onda oni dođu u ispomoć misli da ih je ukupno bio oko 10-11 bilo. Rad zatvorenika je bio organizovan u krugu V. K. čistila se cesta, uređivalo se ivičnjaci i to sjeća se da su tri puta išli to raditi a što se tiče muške strane kopanje rovova išli su maltane svaki dan. Čistiti su išli i muškarci i žene a kopanje rovova samo muškarci. Kad je on došao ne sjeća se koliko je žena bilo one su bile na drugoj strani hale ne zna koliko je bilo prostorija, na samom ulazu je bila kancelarija od B. Č, zna da nikada nije prelazio broj od 60 62 bilo je možda i manje pošto su jedni odlazili jedni dolazili. Svjedok P1 je bila tu a imenom i prezimenom je ne zna niti je zna ni danas, sjeća se žena koje je već ranije poznao koje su bile sa općine V. K. maltane i grada K. Z., bolničarka babica, B. 2, Č. H., to su sve žene koje su radile u Domovima zdravlja u bolnici koje je on znao od prije rata i bio je iznenađen što su te žene tu a pogotovo u muškom dijelu što je vidio pojedinih koji su sa njim radili radne kolege prijatelji, rođaci i tako dalje. Nikada nije zalazio u ženske prostorije ako je bila posjeta ako je koja imala posjetu on je samo ode dole zovne imaš posjetu dođi kod žice, posjete su bile dozvoljene preko žice, kasnije su zabranjene zbog nekog incidenta ali se samo moglo donositi njima. Posjete su bile po danu. Ne sjeća se da li je svjedoku P1 dolazila posjeta. Bio je na portirnoj sve se odvijalo u smjenama bilo je njih trojica koji su zaduženi za portirnu 12 sati radiš 24 slobodan ako nisi obavezan možeš ići kući. Nekad je radio i po danu i po noći kako ga zakači ali većinom je radio po danu. Uniforma je bila ista u svijju i vojsci i policiji samo što je policija imala ambleme to je bila maskirna uniforma, od naoružanja su imali ne odmah s početka automatske puške kad idu na teren pošto je više puta išao

raspoređivali su ga u interventni vod dva puta je upućivan na liniju a unutar kruga nije imao razloga da nosi dosta je ljudi poznavao ostali su dobri i danas su dobri tako da nije imao razloga da nosi, u krugu je nosio svoj pištolj imao je redovnu dozvolu. Svjedoka P1 nije nikada prozivao u vezi ispitivanja u vezi čega jedino ako je imala posjetu ali se ne može sjetiti a drugačije nikako nije komunicirao. Ni jednu drugu ženu nije prozvao i izveo u kancelarije na ispitivanje, dolazili su inspektori koji su išli kod B. Č. i njih vodili i ispitivali, on zna M. S. 1 i još tih spominju se u izjavama s početka su oni dolazili i odvodili van kruga a kasnije su ih vozili neke pomoćne prostorije i onda su ih u krugu ispitivali, on nije nikada prisustvovao tom ispitivanju. Kad su određene žene koje su se i navodile u toku postupka i P1 prebačene iz vojnog zatvora u civilni zatvor on tad nije bio u logoru, kad se vratio sa linije njih nije bilo. Zajedno sa P1 u logoru je bio negdje oko 30 ili 31 dan. Ne zna kako je došlo do raspuštanja logora zbog kojih okolnosti. Ostao je dva svoja slobodna dana što je trebao ići kući zamolili su da on ostane sa njima da im obezbjedi zaštitu jer nemaju kuda otići i tako je on ostao to kad je logor raspušten išao je nabavljati hranu kupovati šta im je potrebno ne sjeća se koliko je bilo žena a to što su ostali oni su svi bili skupa i muškarci i žena, oni su mogli ići kapija je otvorena ali nisu imali gdje nisu imali rodbine na teritoriji V. K., čuvari su otišli, svi su otišli ti koji su bili tu pitali su može li im pomoći da im se obezbjedi prevoz, taj prvi dan je zvao Crveni križ. Prvi put je čuo da se navodno sumnjiči za neko silovanje za radnje koje je počinio u logoru D. 1 2022 prošle godine, čuo je u S. A. D. na njegovu kućnu adresu došla su dva FBI agenta. U S. A. D. je otišao 1996. u 11-tom mjesecu, prvi put u B. 5 je došao kad je stekao pravo nakon pet godina 2001.godine u V. K., nakon toga je sljedeći put došao 2004.godine i od tada svake godine i nikad ga niko nije teretio prozivao sve do prošle godine. Lišen je slobode na graničnom prelazu V. K. njegov razlog dolaska je bio da ide svojoj kući, nije osjećao da ima bojazan bilo čega. P1 ili bilo koju zatvorenicu nije u logoru ili bilo gdje drugo na bilo koji drugi način zlostavljao seksualno verbalno fizičkom silom. Noćnu smjenu kad je radio radio je na portirnici, nikada nije odlazio do djela gdje borave žene tamo su bili drugi. Portirnica gdje je radio bila je udaljena od mjesta gdje su bile žene zatočene je bilo jedno 40 metara i onda dužina hale ne zna koliko je bila 60 metara to je oko 100 metara. Kad je radio noćnu smjenu nije imao pušku, puška je bila na prijavnici kad odmara, ako ima vremena ide kući. Juni juli august 1994.godine je radio u logoru D. 1 12 24 i bio je određen kao čuvar izuzev što je dva puta u tom vremenu išao na liniju. Nije imao pristup kancelarijama gdje su bile žene jer dole je bio upravnik zatvora i sve se išlo preko njega, nije mogao ući unutra mogao je do kancelarije B. Č., nije bilo potrebe da ide, mogao jeste ići ako ima razloga ali nije imao razloga. Na prijavnici nije dužio i pušku i pištolj. Spisak čuvara je bio na prijavnici vidjela su se samo imena i koje za šta zadužen. On je pratio zarobljenike i zarobljenice na rad. Puška je zadužena i bila na prijavnici, cijelo vrijeme dok je on dole puška je bila na prijavnici kad ide kući puška ide sa njim ako ide na liniju puška ide s njim. Dva puta je vodio zarobljenike na rad a ne više puta. Ne zna da li su neke od zarobljenica bile pretučene. Prilikom odvođenja na rad to nije mogao vidjeti. Dva puta je vodio zatvorenice kod doktora ne može se sjetiti imena ne zna koji je razlog na poziv B. Č. da ih odvede doktoru ne skupa nego jednu po jednu i imao je verbalnih problema u Domu zdravlja zbog toga jer pacijenti koji su čekali ispred vrata kod doktora on ih je uvodio bez čekanja. Zarobljenice nisu mogle izaći nigdje van kruga bez pratnje čuvara, mogle su izaći gdje se dijeli hrana, u toku noći nisu mogle izaći bez pratnje čuvara. Naveče čuvara ima četvorica, on je bio na prijavnici i još jedan B. 6 i B. S. i S. S. oni su imali prostorije dole u ženskom odjelu dole su bili smješteni i uvijek je tako i po danu i naveče, on nikada nije bio čuvar gore na logoru kod zatvorenika ni kod ženskog ni kod muškog odjela uvijek je bio na prijavnici. Taj dole izvodi na rad i dođe pomoćno osoblje iz policijske stanice. Nije nikada ulazio u prostorije ženskog odjela u muški odjel je ušao jednom donio ono što je posjeta donijela, u ženski odjel odem ispred i zovnem ako je ko imao posjetu i da preda. Naveče nikad nije bio čuvar kod ženskog dijela. P1 nije poznavao prije logora. O. O. zv. H. 2 je poznavao. P1 i O. O. u kakvom su odnosu nije znao do

izjava ali se pričalo da su bili u vezi. O. O. je bio pripadnik 5.Korpusa samo ne zna koje tačno jedinice i njegova sestra je njegova kolegica radili su skupa u Saniteksu i znaju se cijela familija H. 2. Ne zna zbog čega je P1 zatvorena u logor, ne zna zbog čega je P1 suđena, P1 nije pratio na suđenje, ne zna zbog čega je P1 određivan pritvor, nikad nije uzimao izjavu od P1 i ne samo od P1 nije niti od jednoga zatvorenika niti od bilo koje žene. O. O. i B. Ć. u kakvom su odnosu on ne zna.

Svjedok R. E. je na glavnom pretresu od 18.01.2023.godine izjavio da je bio zatvoren ne sjeća se sjetiti tačno šesti mjesec među prvima prije njega su bili oni koji su čistili halu, popodne su ih doveli autobusom, bio je od kako je formiran logor pa do kraja, nije cijelo vrijeme bio u logoru jer je bio osuđeni prebačen u civilni zatvor u šahovski klub. Nije cijelo vrijeme bio u logoru vodili su ih da kopaju rovove znali su biti nekad i po 6 7 dana na terenu. Što se tiče Hodžić Ramiza njega se sjeća prvo iz Sanitekisa obzirom da je i on radio u Saniteksu radili su u istom pogonu i njega se sjeća kad su ih dovezli autobusom da su ih onda iskreli uz razne psovke i maltretiranje i tuču nekih koji su bili u autobusu, kad su trebali da se upišu tad je u tom periodu prvi put vidio Hodžić Ramiza sjedio je i uzimao je podatke od zatvorenika koji su bili privedeni. Od drugih čuvara sjeća se B. S. misli da se zvao, N. S. i drugih se ne može sjetiti. Hodžić Ramiz da je koga tukao maltretirao to nije vidio sjedio je normalno za stolom i kao na radnom mjestu upisivao. Sa ostalim zatvorenici je mogao komunicirati i pričali su se događaji tipa sinoć su dolazili pa su pucali oko hale, zatim pretučen je ovaj pretučen onaj, imali su problem prvih dana nije bilo hrane ni vode pa su sa hidranta pili. Tad u to vrijeme nije čuo da je bilo koja žena seksualno zlostavljana, žene su bile u drugom dijelu oni su bili u drugom. zatvorenici nisu pričali ko ih je tukao i zlostavljao. Hodžić Ramiza je vidio samo na tom upisu. Nije primijetio da ima pušku obzirom da je sjedio za stolom misli da je bio u majici da li je dole bila uniforma ne zna. Žene su bile odvojene od muškaraca i nisu mogli kontaktirati sa njima za vrijeme dok je on bio tu.

Svjedok D. H. je na glavnom pretresu do 18.01.2023.godine izjavio da je bio priveden u zatvor 17.06.94.godine ostao je u zatvoru do 12 ili 13.08, bio je to zatvor D. 1 tu je bilo civilno stanovništvo u zatvoru. Iz reona Š. 1 T. 1 tog dijela bilo je oko 24 osobe koje su s njim privedene u zatvor i ostali su do kraja. Sjeća se mnogih čuvara neke po imenu zapamtio je brata od komandanta druge tzv. brigade S. 6 zaboravio prezime, optuženog Ramiza Hodžića, upravnika zatvora zaboravio mu je ime bio je isto prisutan u zatvoru kao nadređeni logora, bio je on predratni policajac koji je bio aktivni policajac iz bivšeg sistema te trojice se sjeća. B. Ć. je bio urpavnik, a S. 6 je bio brat od B. S. tadašnje druge brigade NO. Sjeća se Hodžić Ramiza skoro najviše zato što je Ramiz bio cijelo vrijeme na kapiji i svakodnevno izlaskom iz logora odlazak na prinudni rad i vraćanje gledavao ga je skoro svaki dan. U odnosu na ostale čuvare zatvora bio je daleko najpovučeniji i koji su dolazili mimo čuvara lično od njega nije doživio ni fizičko ni psihičko maltretiranje niti je bilo ko od zatvorenika na njega se žalio nije čuo nikakve primjedbe u toku boravka. Muški je bilo oko 320 ili 330 osoba, ženskih je bilo 15-20 one su bile odvojene u drugoj prostoriji, bilo je vremena kad se moglo komunicirati dnevno kad su obroci dijeliti ujutro dva puta su djeliti obroci dnevno kad je bilo dozvoljeno da se izađe na krug po sat dva vremena kad se obrok dijelio ovisno o situaciji na ratištu nekad nisu dozvoljavali ali je bilo redovno dva tri puta kad se izlazilo u WC i potrebe ovisno o stanju na terenu bila je komunikacija dozvoljena. Lično je doživio od drugih čuvara bilo je maltretiranja i fizičkog i tuče od određenih čuvara poput B. Ć. i ovih ostalih ne sjeća se svima imena zna da su jednom vođeni na ispitivanje skoro pola zatvorenika vođeno većina je dobilo fizičke batine nekih se i ne sjeća neki su bili dovedeni. U osnovi se znalo koje tukao. ne sjeća se da ga je ikad vidio sa dugim cijevima u krugu uvijek je nosio pištolj sa futrolom, uniformu je imao, oznake jeste imao kolko se sjeća bila je oznaka od tzv. NO ZB, kolko se sjeća da je bila civilna policija. zatvor je

raspušten ne sjeća se tačno datuma ali dan kad je zatvor raspuštan jednostavno kapije su otvorile svi civili su napustali koji su bili sa dijela V. K. opštine. ostalo je njih oko 22 i 23 osobe koje su bile sa terena koje je kontrolisao 5.Korpus bilo je i muškaraca i žena većinom su bili muškarci dvije ili tri žene, bila je od K. H. kćerka i ne sjeća se druge osobe čini mu se iz T. 1. Ramiz je ostao sa njima cijelo vrijeme je boravio u zatvoru iz razloga da im izađe u susret jer bila im je komunikacija izlazio je u grad po hranu i donosio im je hranu i bio im je neka veza pošto su tražili od Crvenog križa da ih prebaci na teritoriju pod kontrolom 5.Korpusa da ne bi ostali u tom dijelu od kontrolom NO i on im je izišao u susret s te strane. što se tiče optužbi silovanja to je prvi put čuo kad je pozvat za svjedoka to nije čuo niti je čuo kakve priče u toku boravka ni čak poslije rata niko nije pričao mada se družio puno sa svim logorašima koji su bili u logoru to čuje prvi put sad na osnovu optužbe. Nije čuo ni od jednog logoraša niti je lično doživio bilo kakve neugodnosti ni psihičke ni fizičke ni maltretiranja od Hodžić Ramiza. Cijelo vrijeme su bili odvojeni od žena. Uglavnom su jeli svi zajedno skupa sa ženama. U osnovi svih 15-20 žena je znao kroz taj boravak skoro pa po imenu, nije sa svima razgovarao. Nije primijetio ni na jednoj ženi povrede. Nije čuo lično mada su se neke žene žalile na ponašanje B. Č. upravnika na njegovo ponašanje a da li je bilo tuče to nije čuo. Nije čuo da se bilo koja žena žalila na seksualno zlostavljanje bilo koga od čuvara i upravnika. Dnevno je bilo prisutno 3-4 čuvara. Nisu znali šta se dešava van prostorije u kojoj su boravili kamo li u drugoj prostoriji. Ne zna kakvo je bilo stanje u dijelu logora gdje su bile zatvorene žene.

Svjedok Č. M. je na zapisniku sa glavnog pretresa od 18.01.2023.godine izjavio da je bio u D. 1 on i A. S. i Dž. H. su prvi dotjerati u logor nije bilo nikoga to je bilo negdje 10-ti ne može se tačno sjetiti datuma u šestom mjesecu na početku i bio je 74 dana u zatvoru. Vidio je Hodžić Ramiza na kapiji samo jednom. Nije nosio pušku ne zna da li je imao pištolj uglavnom nije bio naoružan. U zatvoru je bilo žena i nisu mogli komunicirati one su bile iza zgrade. Mogli su komunicirati sa onim ženama koje su dijelile ručak. Nije čuo da je bilo ko zlostavljan ili silovan to nije čuo.

Svjedok G. N. je na glavnom pretresu od 18.01.2023.godine izjavila da poznaje Hodžić Ramiza kao komšiju žive udaljeni pet minuta. U vremenu juni juli august 1994.godine su isto bili komšije, u tom periodu ga je viđala dolazio je svaku noć kući njegovu kuću vidi od svoje. Nikada nije čula da je ko Ramiza tražio vezano za događaje u zatvoru, nije čula da je ikada bilo šta loše učinio silovao ništa loše. Vidjela je Ramiza kad dođe kući naveče juni, juli, august 1994.godine.

Svjedok G. R. je na glavnom pretresu od 18.01.2023.godine izjavio da poznaje Hodžić Ramiza zato jer su komšije, sjeća ga se iz perioda juni august 1994.godine, bio je raspoređen u policiji, pretežno je bio naveče kod kuće, kad je bio u svojoj smjeni naveče je bio kući uglavnom je radio dnevne smjene. Nije nikada čuo da je ikoga silovao pretukao. kad je bio kod kuće svaki dan se viđao sa Ramizom, svjedok je isto bio vojno angažiran i to često. Sa sigurnošću ne zna da li je ikada radio noćne smjene.

Iz navedenih dokaza je sasvim pouzdano utvrđeno da je oštećena P1 bila zatočena u logoru D. 1 i to tako što je ista bila civil, prethodno je radila kod O. R. u njenom restoranu a potom je nastavila živjeti kod iste za vrijeme trajanja sukoba između 5 Korpusa Armije BiH i vojske Narodne odbrane APZB, te je nesporno utvrđeno da je po pripadnicima policije APZB oštećena P1 lišena slobode nakon određenog vremena od lišavanja sprovedena u logor D. 1 gdje je zadržana oko dva mjeseca, a potom sprovedena u tzv. civilni zatvor u V. K., te je utvrđeno da se protiv iste vodio krivični postupak kod sudova Autonomne Pokrajine Zapadna Bosna, a to sve iz razloga što je ista prema navodima rješenja o istrazi dala sklonište i hranu i održavala

vezu i sastane sa pripadnikom ekstremnog dijela 5 Korpusa O. O. zvani „H. 2“, a da je znala da se radi o oficiru iz neprijateljske vojske.

Iz navedenih dokaza sasvim je pouzdano utvrđeno da je optuženi Hodžić Ramiz u kritično vrijeme bio u rezervnom sastavu policije Autonomne Pokrajine Zapadna Bosna te da je bio raspoređen kao čuvar u logoru D. 1 i to isključivo je radio na mjestu prijemne portirnice to jest kod ulazne kapije, te je utvrđeno da je isti poslove obavljao kako danju, tako noću ovisno o smjenama da je isti isključivo obavljao poslove čuvara na mjestu portirnice to jest na ulazu u logor D. 1 koji se nalazio u jednoj od farmi odnosno poslovnih prostora ranijeg Agrokomerca.

Sud je prihvatio kao valjane, istinite i zakonite sve materijalne dokaze koje je optužba izvela u toku glavnog pretresa a također koje je izvela i odbrana tokom glavnog pretresa i njihov sadržaj u toku postupka od strane optuženog, njegovog branioca i kantonalnog tužioca nije činjenično osporavam i nije doveden u sumnju.

Budući da u toku postupka optužba svojim izvedenim dokazima nije uspjela dokazati krivično pravne radnje i krivično djelo za koje se optuženi tereti, tako da je ovaj sud optuženog oslobodio od optužbe uz primjenu načela in dubio pro reo iz člana 3. ZKP FBiH. naime, zbog primjene načela in dubio pro reo činjenice koje idu na teret optuženog moraju biti sa sigurnošću utvrđene, za razliku od činjenica koje idu u korist optuženog, a koje se uzimaju za utvrđene čak i onda kada su one samo vjerovatne tj. kad postoji sumnja u njihovo postojanje. Ovakvo stanovište zauzeo je i Ustavni sud Bosne i Hercegovine u svojoj odluci broj AP-661/04 od 22.04.2005.godine. Prema odredbi člana 3. stav 2. ZKP FBiH „sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog“, a što je u konkretnom slučaju i pri ocjeni izvedenih dokaza primijenio i ovaj sud.

Prema odredbi iz člana 3. stav 1. ZKP FBiH i odredbi člana 6. stav 2. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda „svako koje optužen za krivično djelo smatra se nevinim dok se njegova krivica po zakonu ne dokaže“, dok prema odredbi iz člana 15. ZKP FBiH „sud, tužitelj i drugi organi koji učestvuju u postupku dužni su s jednakom pažnjom da ispituju i utvrđuju kako činjenice koje terete osumnjičenog tj. optuženog tako i one koje im idu u korist“.

Imajući u vidu naprijed izloženo i općenito uzevši nužno je naglasiti, da se uvijek, prvenstveno mora najprije pretpostaviti nevinost optuženog bez bilo kakvih preduvjerenja te da ga sud može jedino osuditi na temelju dokaza iznesenih tokom suđenja. Dakle, ne smije se poći od neko preduvjerenja da je optuženi kriv, pri čemu se primjenjuje temeljni pravni postulat, a to je, da je teret dokazivanja na tužitelju i da svaka dilema koja se pojavi mora ići u korist optuženog. Dakle, svaka situacija u kojoj se javlja najmanja sumnja u pogledu činjenica u odnosu na dokazanost ili nedokazanost određenih okolnosti, ili se pojave sumnje u pogledu činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, primjenom načela in dubio pro reo, to, mora ići u prilog optuženog i sve to sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženo. Propuštanje suda da postupi na ovakav način značilo bi postojanje preduvjerenja da je optuženi kriv, što bi pretpostavljalo kršenje odredbi iz člana 3. ZKP FBiH. Nužno je, prema tome, eliminirati sva preduvjerenja i kod donošenja odluke rukovoditi se isključivo činjenicama utvrđenim na glavnom pretresu.

Imajući u vidu navedeno u odnosu na konkretni slučaj, dakle ne smije se poći od pretpostavke i zaključka da je optuženi za vrijeme obavljanja dužnosti noćnog čuvara u logoru obučen u vojnu uniformu i naoružan puškom iskoristio svoj dominantan položaj u odnosu na oštećenu P1, te da je u večernjim satima prozivao oštećenu P1 da bi ista morala nešto raditi odvodio je u manju prostoriju i držeći pušku u rukama istoj naređivao da se skine da bih potom u istoj prostoriji istu silovao.

Tužilaštvo je u obavezi da dokaže i izvan svake razumne sumnje da je optuženi počinio opisane radnje koje mu optužnica stavlja na teret a uslijed kojih je radnji oštećena P1 više puta silovana. Zbog toga se, kao temeljno poštivanje kako zakonskih propisa tako i prava optuženog treba sumnjati u tvrdnju optužnice odnosno mora se ispitivati da li je upravo optuženi Hodžić Ramiz ta osoba koja je u noćnim satima oštećenu P1 izvodila iz prostorija gdje je ista boravila sa ostalim ženama koje su zatočene u logoru D. 1 i odvodila je u sobu odnosno manju prostoriju i naređivala da se skine a potom je silovala, ili je takvo postupanje učinjeno od strane neke druge osobe odnosno nekog drugog naoružanog vojnika ili policajca koji je također u noćnim satima bio kao čuvar u logoru D. 1, te se mora dokazati i to bez ikakve sumnje da je upravo došlo do silovanja od bilo koje osobe odnosno čuvara u logoru, te sud mora biti siguran da je optuženi počinio opisane radnje za koje se optužuje uslijed kojih radnji je došlo do silovanja oštećene P1 i sud mora biti siguran da je do silovanja ikako došlo, pošto u konkretnom slučaju pored svojstva optuženog, pored svojstva oštećene moraju se utvrditi i radnje kako bi se utvrdilo postojanje krivičnog djela Ratni zločin.

Cijeneći brižljiv iskaz optuženog dat u svojstvu svjedoka te dokaze koji su izvedeni na glavnom pretresu kako pojedinačno tako u povezanosti posebno dovodeći u vezu iskaz optuženog sa saslušanim svjedocima, javlja se čitav niz sumnji koje ozbiljno dovode u pitanje navode optužbe u konkretnom slučaju da je optuženi u više navrata a kako svjedokinja P1 navodi preko 10 puta izvodio oštećenu P1 iz prostorija u kojim je bila sa drugim zatočenicama izvodio u drugu manju prostoriju, naređivao da se skine i da legne na betonski pod te prostorije i tom prilikom je silovao. Prije svega sporni su navodi u pogledu da je optužni obavljao dužnost noćnog čuvara u logoru. Naime, iz iskaza svih saslušanih svjedoka, iz iskaza optuženog, te iz iskaza oštećene P1 jasno je utvrđeno da je optuženi bio jedan od čuvara u logoru i to isključivo na mjestu portirnica odnosno prijavna kućica odnosno kapija te da je to mjesto udaljeno oko 200 metara od prostorija u kojima su bile zatočene žene i u drugim prostorijama muškarci unutar samog logora te je nesporno utvrđeno da su u tim prostorijama također postojali naoružani policajci ili vojnici kao čuvari odmah u tim prostorijama su imali svoj smještaj, stoga je utvrđeno da je optuženi u smjenama prema rasporedu koji je dobivao od svojih pretpostavljenih obavljao dužnost čuvara u navedenom logoru i to na mjestu portirnica, odnosno prijavnica na samom ulazu u navedeni logor. To potvrđuje i P1 koja je rekla da je ona prilikom jednog odvođenja van logora vidjela da na prijavnici piše ime i prezime optuženog Hodžić Ramiza.

Drugi sporni momenat u navedenom postupanju kako je navedeno u optuženici za optuženog Hodžić Ramiza jeste da je na mjestu gdje se kritični događao prema iskazu oštećene P1 je također kako dnevno tako i noćnim satima postojao drugi čuvar te u konkretnoj situaciji optuženi mora doći s portirnice s puškom kako je to istakla oštećena na mjesto gdje su bile zatočene u noćnim satima, pored drugog čuvara koji se tu nalazi, pozvati oštećenu iz prostorija u kojoj je boravila sa drugim zatočenicama, odvesti je u drugu prostoriju i na način kako je to opisala oštećena istu silovati, a sve to dok se tu nalazi još jedan čuvar a sve to da je mjesto u noćnim satima gdje je optuženi čuvar tj. portirnica i kapija ostalo bez portira odnosno čuvara.

Treći sporni momenat je da je optuženi najmanje deset puta činio radnje koje su opisane u optužnici i to prema iskazu oštećene P1 tj. da je najmanje deset puta u vremenskom periodu od nepuna dva mjeseca koliko je oštećena boravila u logoru D. 1 u noćnim satima dolazio po nju govorio joj da mora izići vani da bi obavila neke poslove a potom da je odvodio u zasebnu prostoriju gdje je istu silovao. Niko od saslušanih svjedoka ne potvrđuje da su čuvari a posebno optuženi dolazili u noćnim satima i izvodili zatočenike logora na obavljanje određenih poslova. Tu činjenicu osporavaju kako svjedoci optužbe tako svjedoci odbrane, svi saslušani svjedoci optužbe koji su bili u logoru D. 1 kakao sa oštećenom u istoj prostoriji tako i u drugim prostorijama a također i zatočeni u logoru muške osobe potvrđuju da se nikada po zatočene osobe nije dolazilo u noćnim satima radi izvođenja istih i obavljanja određenih radova. Optuženi kao čuvar na kapiji dolazio je po zatočene osobe tokom dana samo onda kada bi zatočena osoba imala posjetu, odvodio zatočenu osobu do kapije gdje se obavljala posjeta predavala neka hrana i odjeća od strane osobe koja posjećuje zatočenu osobu i to sve bi se odvijalo tokom dana na kapiji kako je navedeno preko žice mogli su razgovarati što potvrđuju i svjedoci koji su dolazili u posjetu zatočenoj osobi naročito P1 jer joj je dolazila u posjetu njena stanodavka odnosno bliska prijateljica O. R..

Optuženi u svom iskazu datom u svojstvu svjedoka potpuno negira bilo kakav kontakt sa zatočenim osobama pogotovo u noćnim satima. Optuženi ne spori činjenicu da je on bio raspoređen u rezervnom sastavu policije određeno vrijeme kao čuvar u D. 1 međutim da je i raspoređivan i na druge poslove čuvanje graničnog prelaza i slično s tim da je to obavljao isključivo na portirnici prijavnici u smjenama prema rasporedu pretpostavljenog, sa zatočenim osobama nije imao nikakvog kontakta u smislu njihovog dovođenja odvođenja niti u smislu izvođenja iz prostorija da bi išle na rad i slično nego jednostavno svoje poslove obavljao je na portirnici prijavnici. Osporava da bi u noćnim satima dolazio na mjesto gdje je bio drugi čuvar i izvodio oštećenu, osporava da je imao bilo kakav kontakt sa oštećenom. Osporava da je imao bilo kakvu zavađu ili nešto slično sa O. O. zv. H. 2 zbog koga je oštećena i zatočena u logor. Optuženi u svom iskazu ističe da je odmah istog dana kada je saznao od nadležnih policijskih službi u S. A. D. gdje je živio i radio rezervisao kartu za let i došao u B. 5 i sam se javio nadležnom tužilaštvu u pogledu vođenja krivičnog postupka.

Ovaj sud je cijenio iskaz optuženog pojedinačno te zaključuje se da je iskaz dat u potpunosti i svjesno i sud takav iskaz prihvata samim iskazivanjem načinom iskazivanja samim iznošenjem svih spornih činjenica, samim stavom optuženom prilikom iskazivanja i njegovim cjelokupnim držanjem tokom glavnog pretresa ovaj sud zaključuje da optuženi govori istinu. Dovodeći u vezu navedeni iskaz sa iskazima svjedoka koji su potvrdili da je optuženi imao izuzetno korektan odnos prema njima sa iskazima svjedoka koji su potvrdili da su zatočenicima nakon što je logor raspušten i koji nisu imali gdje tražili a on pristao da ih čuva od napada i nasrtaja eventualno trećih lica i čuvao je još dva ili tri dana nakon raspuštanja logora samo da bi zaštitio te ljude odnosno te žene. Sud zaključuje da optuženi kao čuvar rezervni policajac čuvar na portirnici nije imao bilo kakvog razloga i motiva da isključivo samo prema oštećenoj P1 primjenjiva bio kakvu silu ili da se nešto njoj sveti niti je on ta osoba koja je P1 nanosila bol patnju ili slično tukla je šišala, prema njoj se ponašala nečovječno to su činile druge osobe. Iz iskaza optuženog te iz iskaza drugih saslušanih svjedoka proizilazi da optuženi faktični nije imao bilo kakvih kontakata ni u toku dana a posebno u toku noći sa zatočenicima kako ženskog tako muškog dijela.

Nasuprot ovakvim zapažanjima u odnosu na optuženog od strane vijeća vezano za iskaz oštećene P1 sud isti ne prihvata u njenoj cjelovitosti. Oštećena P1 u svom iskazivanju iskazala i pokazala određene nesigurnosti i razlike pokazala nedosljednost u iznošenju posebno spornih

činjenica na šta je ukazano i od strane odbrane posebno u razlikama vezanim za iskaze u istrazi, posebno o razlikama vezane za iskaze odnosno za intervju pred dr.Stankovićem i slično. Naime, oštećena tvrdi da je upravo optuženi taj koji je po nju u noćnim satima dolazio izvodio je iz prostorije gdje je bila sa drugim zatočenicama a čije ona ime faktički ne poznaje odvodio je u drugu prostoriju naređivao joj da se skine, zatim bi se i on skinuo i na podu faktički sa njom obavljao seksualni odnos. Oštećena tvrdi da se to dešavalo u jednoj maloj prostoriji u kojoj su se nalazili samo neki razbacani papiri i ništa više te da u toj prostoriji nije bilo svjetla niti je ista bila osvijetljena. Oštećena opisuje optuženog i to govori o njegovom imenu i prezimenu na način da je jednom na kapiji pročitala da je tu čuvar optuženi Hodžić Ramiz i to kad je izvođena vani iz logora radi nekog drugog saslušanja.

Oštećena P1 je u fazi istrage prilikom prvog saslušanja 20.08.2014.godine a potom i 17.09.2021.godine u svojim iskazima isticala da je iz mjesta gdje je bila zatvorena u tzv. Dispanzer u mjestu P. 2 prebačena u logor D. 1 i to početkom 6 mjeseca 1994.godine a iz dokumentacije je vidljivo da je ista dovedena u logor D. 1 16.06.1994.godine te je svjedok P1 u svom iskazu navela da je odmah nakon dva dana od dovođenja prvi put silovana od strane optuženog a u drugom iskazu je navela da je pet dana nakon dovođenja u D. 1 izvedena od strane optuženog i da je silovana, međutim odbrana s pravom ukazuje da vrijeme za koje oštećena navodi da je izvedena i silovana od strane optuženog ne može odgovarati tačnom vremenu postupanja optuženog jer optuženi u to vrijeme u koje oštećena navodi da ju je on silovao jednostavno nije ni bio u logoru D. 1 kao osoba koja je bila stražar na portirnici iz razloga što je optuženi 29.06.1994.godine prebačen u logor D. 1 na mjesto portira pa se silovanje na način kako to je u svojim iskazima opisala oštećena P1 nije ni moglo desiti početkom 6 mjeseca ili nakon tri ili pet dana od njenog dovođenja u sam logor D. 1 jer je optuženi krajem 6 mjeseca 1994.godine tačnije 29.06. raspoređen na mjesto portira u logor D. 1 gdje se zadržao na poslovima portira svega 31 dan jer je 30.07.1994.godine raspoređen na druge poslove odnosno na borbene linije s tim da oštećena tvrdi da je nju optuženi silovao najmanje 10 puta što u konkretnom slučaju je i neprihvatljivo imajući u vidu koliko dana je optuženi bio u navedenom logoru, koliko puta je koristio slobodne dane i slično.

Oštećena je tek 2011.godine dala određene naznake da je došlo do silovanja a potom je ista 2014.godine prijavila da je to počinio optuženi Hodžić Ramiz. Sve se to dešavalo nakon što je oštećena doživjela izuzetno teško oboljenje u vidu karcinoma i moždanog udara a za razliku od tadašnjeg iskazivanja oštećena nakon što je rasformiran logor D. 1 i nakon što je ista oslobođena ponovo je došla kod O. R. kod koje je bila u njenoj kući prije nego što je odvedena u logor D. 1 a koja ju je i posjeivala u logoru D. 1 i koja joj je bila kao starija sestra ili majka i istoj nije prezentirala bilo koju okolnost za postupanje optuženog prema njoj u pogledu silovanja iako je logor rasformiran Armija RBiH je oslobodila V. K. od vojske AP ZB i oštećena kao simpatizer Armije RBiH a također i njen momak kao pripadnik Armije RBiH su slobodno mogli iskazivati kako istražiteljima Armije, Vojnoj policiji ili civilnoj policiji koja je uspostavljena od strane Armije BiH sva događanja u logoru kasnije se moglo iznositi istražiteljima civilnim strukturama, tužilaštvu događanja u logoru jer pripadnici AP ZB nisu formirali vlast međutim ta iznošenja su bila tek 2011.godine u vidu nekakvih natuknica kako su to potvrdili svjedoci a kasnije na inzistiranje određenih udruženja kako međunarodnih tako domaćih oštećena je prezentirala da je silovana više od 10 puta od strane optuženog isticala mjesto i vrijeme a da u to vrijeme optuženi uopće nije bio ni stražar u logoru D. 1.

Vijeće zaključuje da je iskaz oštećene neuvjerljiv djelimično iskonstruisan i ne slaže se sa bilo kojim drugim iskazom drugih saslušanih svjedoka. Naime, niti jedan od saslušanih svjedoka nije potvrdio da je optuženi ta osoba koja bi bilo kada ili u danu ili noću izvodila bilo

kojeg zatočenika iz prostorija u kojima su oni boravili. To tvrdi samo oštećena i to nakon deset godina od kritičnog događaja. Oštećena po raspuštanju logora odnosno po izlasku iz civilnog zatvora gdje se kasnije nalazila ponovo se susreće sa svojom stanodavkom odnosno svojom prijateljicom O. R., kod iste odlazi dalje živjeti te O. R. ističe da je ona oštećenu doživljavala kao svog člana obitelji i nikad joj nije rekla da je ista silovana ili da se prema njoj postupalo na način da je seksualno ugrožavana. Saslušani svjedoci su govorili da se unutar logora pričalo da je oštećena P1 silovana. Neki od svjedoka su pričali da se unutar zatvora govorilo a je oštećena ta koja se dobrovoljno podvodi drugima. Niko od saslušanih svjedoka nije potvrdio činjenice da je optuženi bilo kada bilo koga izvodio iz prostorija kako danju tako noću. Svi saslušani svjedoci optuženog poznaju kao čuvara u logoru D. 1 i to isključivo na portirnici. Ovaj sud zaključuje da je izuzetno sporno svjedočenje oštećene koja je nakon deset godina od kritičnog događaja nakon što su formirana određena udruženja u pogledu zaštite civilnih žrtava rata i druga udruženja u pogledu zaštite silovanih žena i slično u par navrata neodređeno natuknula da je ista silovana a kada je postupak prijavljen od strane predsjednice udruženja i drugih oštećena je onda oskazala osobu koja je to činila. Interesantno je da oštećena ne poznaje niti osobe koje su nju ispitivale, koje su je tukle, koje su je šišale, koje su prema njoj nanosili povrede kako u fizičkom tako u psihičkom smislu nego samo jednu osobu čuvara na portirnici čije ime i prezime je vidjela gdje piše na jednoj kartici na portirnici i koju je mogla susretati prilikom ulaska ili izlaska iz logora kada je odvođena od strane drugih osoba. Tu osobu je prijavila da je najmanje deset puta izvodila i silovala opisivala je uvijek da je bio u uniformi i da je nosio pušku. Drugi svjedoci potvrđuju da su optuženog vidjeli da istog nikad nisu vidjeli sa puškom a optuženi tvrdi da je imao pušku na portirnici ali da je nije nosio unutar logora.

Pojedinačno uzevši sud ne prihvata iskaz oštećene u pogledu postupanja optuženog prema njoj. Sud ne isključuje da je prema oštećenoj bilo zlostavljanja u pogledu tuče u pogledu šišanja čak i u pogledu prisilnog seksualnog odnosa međutim ne na način na koji je to opisala oštećena, ne na način kako je navela izvođenjem u noćnim satima više od deset puta upravo od strane optuženog Hodžić Ramiza. U motive i razloge navođenja oštećene P1 da je to počinio Hodžić Ramiz na način kako je to opisala ovaj sud nije ulazio niti želi razjašnjavati ali sud ne prihvata za tačan vjerodostojan i istinit iskaz oštećene P1, za razliku od iskaza optuženog kojeg sud prihvata kao vjerodostojan i tačan iskaz optuženog koji je prezentirao sve činjenice koje su vezane za njegovo učešće u čuvanju zatočenih osoba u mjestu D. 1 i njegov odnos prema svim zatočenicima pa tako i P1.

Sud mora kako je to već navedeno biti siguran da je upravo Hodžić Ramiz tj. optuženi u konkretnom slučaju na štetu oštećene P1 počinio opisane radnje za koje se optužuje pri čemu se s apsolutnom sigurnošću mora isključiti najmanja sumnja da je možda **neko drugi to počinio**. Iz svih tih razloga ovaj sud nalazi da nije dokazano da je optuženi Hodžić Ramiz na štetu oštećene P1 učinio krivično djelo na način kako se to поближе opisuje u dispozitivu optužnice Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. preuzetog KZ SFRJ stoga je ovaj sud na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH donio presudu kojom se optuženi Hodžić Ramiz oslobađa od optužbe da je učinio navedeno krivično djelo.

S obzirom na ovakav ishod postupka na osnovu odredbe iz člana 203. stav 1. ZKP FBiH optuženi se oslobađa od plaćanja troškova krivičnog postupka isti padaju na teret budžetskih sredstava suda a oštećena P1 koja je podnijela imovinsko pravni zahtjev putem Zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći upućuje se na parnicu.

ZAPISNIČAR
Rahmanović Senida

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Kapić Reuf

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu FBiH Sarajevo koja se podnosi putem ovog suda u roku od 15 dana po prijemu prepisa presude. Oštećeni ovu presudu mogu pobijati samo zbog odluke o troškovima postupka i imovinsko pravnom zahtjevu.